

AU GUSTUS

AARHUS UNIVERSITET

NR. 1 MARTS 2005

中国焦点

TEMA OM KINA

AUGUSTUS er Aarhus Universitets alumnemagasin. Det indeholder nyheder og informationer til kandidater, bachelorer, medarbejdere, samarbejdspartnere og andre interesserede. „Alumne“ er en betegnelse, som universiteter rundt om i verden bruger om deres tidligere studerende.

AU-gustus er en sammentrækning af AU for Aarhus Universitet og gustus (latin), som betyder smagsprøve. Deraf navnet AU-gustus.

INDHOLD

NR. 1 MARTS 2005

UDGIVER

Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1, 8000 Århus C
Tlf. 8942 1111, Fax: 8942 1109
E-mail: au@au.dk, www.au.dk

REDAKTION

Anders Correll, redaktør
Helge Hollesen, journalist
Hans Plauborg, journalist
Sys Christina Vestergaard, journalist

E-mail: augustus@au.dk

ANSVARSHAVENDE

Kommunikationschef Ingeborg Christensen

ABONNEMENT

AU-gustus udsendes gratis til bachelorer og kandidater fra Aarhus Universitet og samarbejdspartnere til Aarhus Universitet. Afmelding af abonnement skal ske til Torben Ankjær Johansen, tlf. 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk Husk at opgive abonnementsnummer, som står i adressefeltet på bagsiden.

DESIGN OG TRYK

Datagraf

OPLAG

46.000 stk

AU-gustus

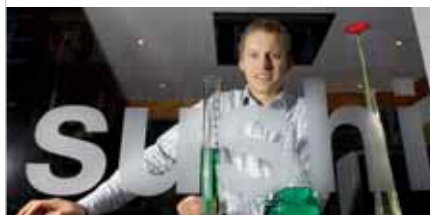
udkommer 4 gange om året.

Næste nummer i juni 2005

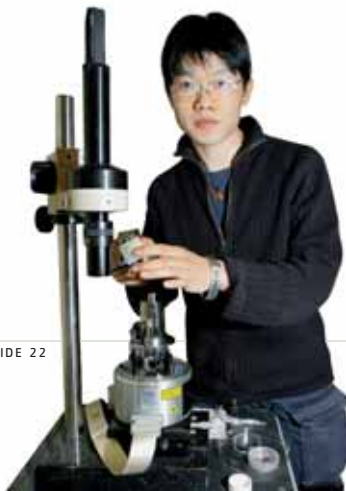
Gengivelse af AU-gustus er tilladt ifølge de gældende Copy-Dan aftaler

FORSIDEFOTO: EN LILLE KINESISK PIGE FOTOGRAFERET I FORBINDELSE MED FORÅRSFESTIVALEN I BEIJING DEN 11. FEBRUAR 2005. FOTO: JASON LEE/SCANPIX 2005

AUGUSTUS

SIDE 9

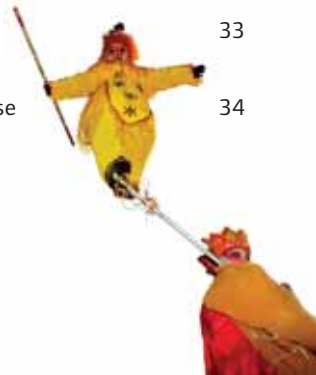

SIDE 22

SIDE 10

Kort nyt	4
◦	
Århus opruster på ingeniørområdet	9
◦	
TEMA OM KINA	
Yuan-magneten	10
Det kinesiske kønsdilemma	15
Konsulen i Kina	16
Kvantespring i genetikken	19
Aarhus Universitet var førstevalget	22
(ud)dannelsesturen til Kina	24
Sovekammerkunsten i det gamle Kina	28
Danskere er til klassisk kinesisk kultur	32
– og kineserne er til H.C. Andersen, Kierkegaard og dogmefilm	33
◦	
Program for efter- og videreuddannelse	34

KINA OG UNIVERSITETET

Det er efterhånden nogle år siden, at Albanien og Nordkorea var Kinas vigtigste samarbejdspartnere. I dag er det snarere sådan, at de vestlige lande må arbejde på at blive vigtige partnere for Kina. Denne udvikling har naturligvis konsekvenser, også for Aarhus Universitet.

Vi kunne i dag vælge at ærgre os over, at Kina Information Service ikke længere eksisterer; men det var måske et for tidligt forsøg på at koble universitetet med virksomheder med interesse for Kina. Vi kunne også ærgre os over, at Områdestudium Østasien ikke længere udbydes. Men heller ikke den ærgrelse ville føre til meget.

I stedet glæder vi os over, at der igen er vækst i studentsøgningen til kinesisk, og at indplaceringen af Østasiatisk Institut i det nye Institut for Historie og Områdestudier har givet volumen og øget kompetencerne. Vi glæder os også over, at Aarhus Universitet fra begyndelsen var aktivt i

dannelsen af Center for Nordic Studies ved Fudan University i Shanghai, hvorfor universitetet også er repræsenteret ved centerets 10-års jubilæum i maj i år. Det kan samtidig være en lejlighed til at få yderligere indhold i samarbejdsaftalen mellem Aarhus Universitet og Fudan University.

Fudan University regnes for et af de tre bedste fagligt brede universiteter i Kina – de to bedste ligger i Beijing. Der kan samarbejdes med mange andre universiteter i Kina; men det er særligt interessant at udvikle samarbejdet med de bedste universiteter og de bedste forskningsmiljøer – også i Kina. I øjeblikket forhandler Aarhus Universitet derfor med et af de to universiteter i Beijing, nemlig Tsinghua University, om at indgå en generel samarbejdsaftale. Forhåbentlig kan aftalen underskrives i maj måned.

Historisk har især Det Naturvidenskabelige Fakultet – og her vist især Institut for Fysik og Astronomi – haft

relationer til kinesiske forskere og universiteter. Flere højtplacerede universitetsfolk har således studeret ved Aarhus Universitet. En sådan fagligt berigende kontakt er et fremragende udgangspunkt for at etablere fagligt bredere relationer, dvs. relationer på universitetsniveau.

Aarhus Universitets internationale renommé og gennemslag i den akademiske verden beror i sidste ende på enkeltpersoner og gruppers præstationer. Men i betragtning af forskningens internationalisering, og den internationalisering af uddannelserne vi kan se udvikle sig, må vi arbejde for at fundere gennemslaget så bredt som muligt. Derfor ville det være tosset ikke at søge at udbrede eksisterende fagligt berigende kontakter. Det gælder også i tilfældet Kina.

Niels Chr. Sidenius
Rektor

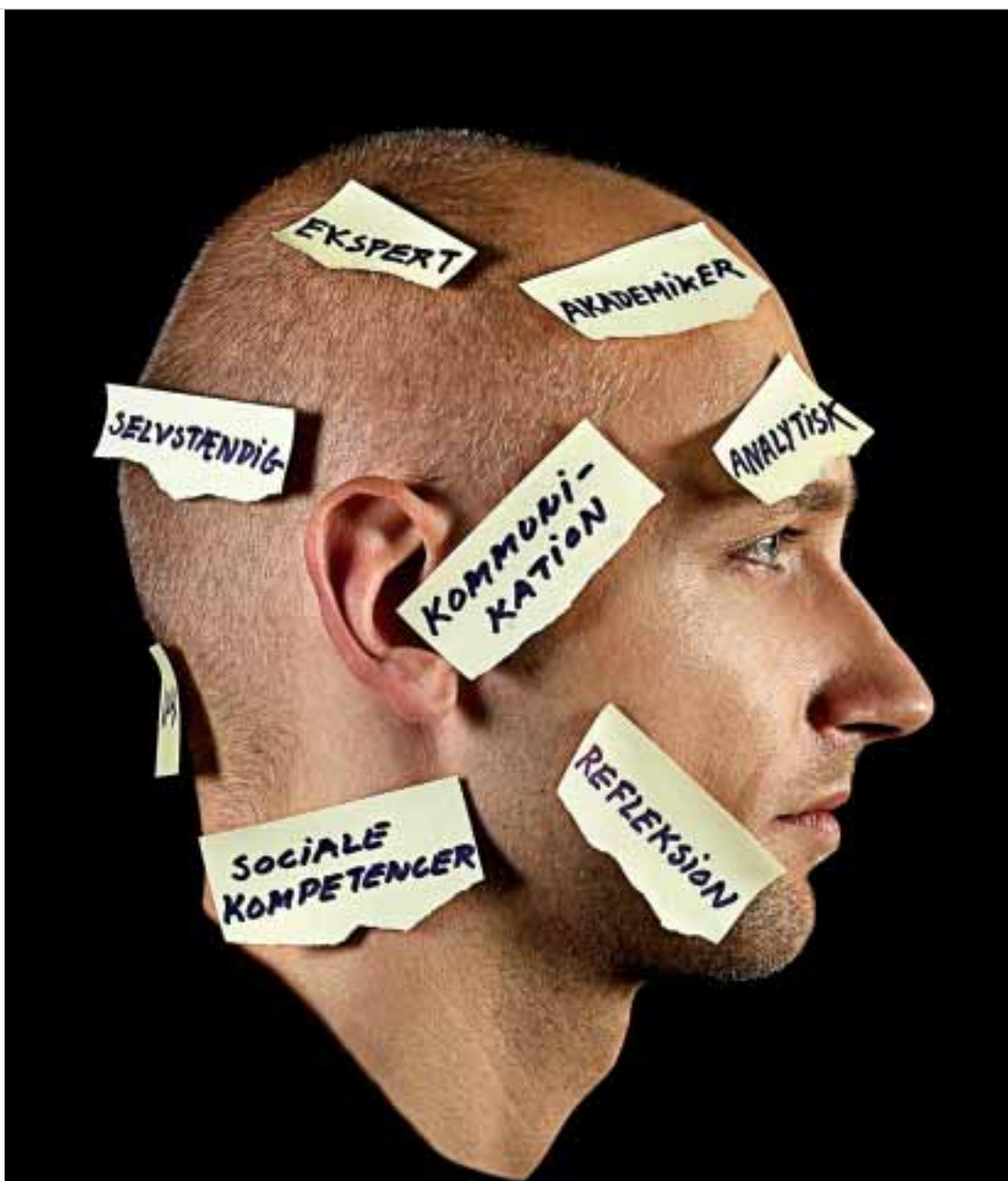

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

COMPUTERE FÅR SITUATIONS- FORNEMMELSE

Forskningsleder Jakob Bardram fra Datalogisk Institut har fået en millionbevilling til at udvikle ny software, der grundlæggende kan lave om på måden, man arbejder med sin pc på. Ideen er at give computeren situationsfornemmelse, så de data og programmer, man har brug for, selv dukker op, når der er brug for dem. Med andre ord en aktivitetsstyret computer.

Titlen på projektet er "ABC – activity based computing". ABC-projektet tager afsæt i en radikalt anderledes måde at organisere de digitale ressourcer på: Ikke orienteret efter applikationer og filer, men organiseret efter den arbejdsopgave, man udfører.

Systemet udvikles med udgangspunkt i sundhedssektoren, hvor personalets arbejdsdag er præget af hyppige afbrydelser, skiftende arbejdssteder og varierende samarbejdskonstellationer. Røntgenbilleder, medicinskemaer, journal-dokumenter, e-mails og websider bindes sammen i klynger, som systemet automatisk kalder frem, når der er brug for det – f.eks. når lægen undersøger en bestemt patient. Data-klyngerne kan flyttes frit til forskellige displays, lige fra håndholdte computere over pc'er til vægmonte-rede skærme, og tilpasses de arbejds-situationer, lægen er i.

ABC-projektet er treårigt og har et samlet budget på 8,1 mio. kr., støttet med 4,5 mio. kr. af Det Strategiske Forskningsråds programkomite for Nanovidenskab og -teknologi, Bioteknologi og IT (NABIIT).

KOMPETENCEPROFIL

Hvad kan akademikere? Uden tvivl en masse. Men nu skal deres kompetencer ikke længere være tavs viden. Alle studieordninger skal fremover beskrive de kompetencer, som de studerende opnår i de enkelte moduler og under uddannelsen som helhed. Beskrivelsen af kompetencerne er en fælleseuropæisk målsætning, og i Danmark er kravet fastlagt i universitetsloven.

MAGTENS RUGEKASSE

20 af de nuværende folketingsmedlemmer har en uddannelsesmæssig baggrund fra Aarhus Universitet, blandt andet statsminister Anders Fogh Rasmussen. Statskundskab fostrer langt de fleste politikere og er blevet kaldt

magtens rugekasse. Og der kommer da også hele tiden nye politikere ud fra studiet. Blandt andre Morten Østergaard og Ditte Staun fra Det Radikale Venstre, og medlem af Europa-parlamentet Dan Jørgensen. Ingen af dem

har valgt statskundskabsstudiet for at blive politikere, men ud fra en generel interesse for samfundet og politik.

**SE TEMA I CAMPUS NR. 4 PÅ
WWW.AU.DK/AUGUSTUS**

Ditte Staun stillede op for Folkebevægelsen mod EU til Europa-parlamentet, men blev trods godt 7.000 personlige stemmer ikke valgt.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

REKTOR SØGES

For første gang i Aarhus Universitets historie har stillingen som rektor været slået op. Det er et krav i den nye Universitetslov fra 2003, at stillingen ikke længere besættes af en person, som er valgt på universitetet, men af en person, bestyrelsen ansætter. Der var ansøgningsfrist den 15. marts, og stillingen forventes besat i løbet af maj-juni. Rektor vil i første omgang blive ansat for en periode på 5 år med mulighed for forlængelse på op til 3 år.

BRUSH-UP KURSUS FOR KANDIDATER

Cand.scient.pol.er med et par år på bagen får nu tilbud om et brush-up kursus fra Institut for Statskundskab. Det første kursus bliver afholdt sidst i august måned, hvor instituttet vil præsentere deltagerne for nyere empiriske problemstillinger eller teoretiske udviklinger inden for de enkelte fagområder. Kurset er åbent for alle, men henvender sig især til kandidater, som har brug for at få opdateret deres viden.

Yderligere oplysninger:
Institutsekretær Birgit Kanstrup,
89 42 13 23.

MENTORORDNING PÅ STATSKUNDSKAB

“Bliv statskundske for en dag – fra læsegruppe til fredagsbar.”

Institut for Statskundskab har lanceret et nyt tilbud til gymnasieelever, som overvejer at læse Statskundskab.

Det særlige ved tilbuddet er, at en ældre studerende fra instituttet fungerer som mentor for gymnasieeleverne og tager dem med til læsegruppemøde, rundt på campus og også en tur med i fredagsbaren. Samtidig lancerer Institut for Statskundskab et tilbud til lærere i samfundsfag på gymnasierne, der kan få en erfaren statskundskabsstuderende som gæsteunderviser i temaer som medier og politik, globalisering som trussel mod velfærdsstaten eller 11. septembers betydning for det internationale system.

Nu kommer bolden – der ved VM i 1966 kunne have afgjort denne situation en gang for alle.

DEN KLOGE FODBOLD

Var bolden over målstregen, eller var den ikke? Diskussioner som den, der udspillede sig i forbindelse med VM-fodboldfinalen i 1966 mellem England og Vesttyskland, kan nu snart være fortid takket være en dansk opfindelse.

På kompetencecenteret ISIS Katrinebjerg i IT-byen i Århus kan de nemlig snart lancere en intelligent fodbold, der selv giver information om, hvorvidt bolden har været over stregen eller ej.

Systemet består af en fodbold, hvori der er placeret nogle mikrochips. Når mikrochipsene passerer sensorer i målrammen, afgiver de signaler, som fortæller, om bolden faktisk har været over stregen.

Systemet hedder Goalref – måldommer – og historien bag er et skoleeksempel på moderne innovation.

Det begyndte med, at Hans Petersen, der til daglig er talenttræner i AGF, fik ideen for fire år siden. Han gik sammen med iværksætteren Ulrik Merrild, og med hjælp fra en masse faggrupper i innovationsmiljøet på Katrinebjerg kom de i gang. For nylig fik de opbakning fra det internationale fodboldforbund FIFA, som er meget interesseret i systemet.

Ulrik Merrild forventer, at den intelligente fodbold vil komme i spil i testkampe i løbet af foråret.

SUNDHEDSANTROPOLOGI – ET FELT I FORNYET VÆKST

I dette forår skriver de første 40 studerende på Master i Sundhedsantropologi deres afsluttende masterspeciale. Emnerne rækker vidt, fra depression og traume i immigrantfamilier over sygeplejerskers tidsoplevelse til mænds opfattelse af sundhed og erfaringer med sundhedsvæsenet.

Sundhedsantropologi – eller medicinsk antropologi – er et vel-etableret antropologisk fagområde, der belyser de sociale og kulturelle dimensioner af sygdom og sundhed. Herhjemme har flere forskere over årene markeret sig betydeligt på området.

– Alligevel oplevede vi med uddannelsens start i september 2003, at sundhedsantropologien som forskningsfelt bliver styrket væsentligt. Vi har afholdt flere større forskningsseminarer, og de studerendes interesse, engagement og insisteren på forskningens anvendelighed har skabt grundlag for mange spændende diskussioner, siger adjunkt Anne Line Dalsgård, Afdeling for Antropologi og Etnografi, Aarhus Universitet.

Et nyt hold vil begynde i Århus i september i år. Se også: www.sundhedsantropologi.dk

FORSKERNE VIL I MEDIERNE

Forskere skal slippe deres fasttømrede, akademiske måde at formidle på, når de skal fortælle om deres forskning til den brede offentlighed. Det Naturvidenskabelige, Det Sundhedsvidenskabelige og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet tilbyder pressekurser til ph.d'er, så de unge forskere lærer at bryde med traditionerne.

SE TEMA I CAMPUS NR. 3 PÅ
WWW.AU.DK/AUGUSTUS

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

FOTO: JAKOB MARK/AU-FOTO

VÆKSTHUS I FORFALD

Aarhus Universitet skal måske ud og rejse penge til nyt tropehus.

Årtiers tærende fugt kan betyde, at Aarhus Universitet skal ud og finde penge til et nyt tropehus i Botanisk Have. De bærende konstruktioner i det store palmehus er i dag så medtagne af rust, at det er tvivlsomt, om det betale sig at renovere den del af de fem væksthuse, som universitetets arkitekt C.F. Møller har tegnet.

Park- og Naturforvaltningen i Århus Kommune overvejer i øjeblikket, hvad der skal ske med Botanisk Have i fremtiden, og med i de overvejelser er universitetets væksthuse.

– Men planerne om et nyt væksthuse er slet ikke så langt fremme, som det er fremgået af den lokale

dagspresse, understreger Ivan Nielsen, der er lektor på Biologisk Institut og leder af Væksthusene.

Til brug for Park- og Naturforvaltningen har Ivan Nielsen været med til at udarbejde det, der indtil videre er en vision for Botanisk Have og Væksthusene. Her er et nyt palmehus et af elementerne, som bl.a. omfatter nye intime haverum med pavilloner, et museum for planteprodukter samt et forslag om at prioritere bjergplanter i Botanisk Haves samlinger.

– Det kræver dog, at vi finder penge til at udarbejde et prospekt, der kan vække interesse hos eventuelle sponsorer, siger Ivan Nielsen.

HUMANISTER PÅ HØJSKOLE

Tre østjyske højskoler, Odder, Testrup og Kalø, har indgået et samarbejde med Det Humanistiske Fakultet om at tilbyde studerende, der er kørt fast i studiet, et højskoleophold til halv pris.

– Vi har mange gange oplevet, at studerende får lysten til at lære og studere tilbage igen efter et ophold på højskolen, som kan tilbyde et tvangsfrit læringsmiljø og en eksamensfri zone, og det gav os ideen, for-

klarer forstander Jørgen Carlsson, Testrup Højskole.

Højskolerne finansierer rabatten, mens Det Humanistiske Fakultet bekoster informationsmateriale.

ELITEUDDANNELSE FOR JOURNALISTER I HELE VERDEN

Fra september 2005 får 40 danske og internationale studerende muligheden for at tage en international kandidatuddannelse med titlen: "Globalization and Journalism. The European Perspective". Der bliver tale om en såkaldt "Erasmus Mundus"-kandidatuddannelse, en fælleseuropæisk uddannelse i journalistik og medier.

– Erasmus Mundus-programmets ambition er at skabe europæiske eliteuddannelser, der kan tiltrække kvalificerede studerende fra hele verden, siger rektor Niels Chr. Sidenius fra Aarhus Universitet.

– Der findes ikke en lignende international journalistuddannelse andre steder i verden, så vi har al mulig grund til at være stolte over, at Europakommissionen har valgt os til at være pionerer inden for denne type uddannelse. Journalistuddannelsen er udvalgt i konkurrence med 140 andre ansøgninger fra alle fagområder, og den er udtaget som den eneste med dansk deltagelse.

I Danmark står Center for Journalistiske Universitetsuddannelser ved Aarhus Universitet og Danmarks Journalisthøjskole for uddannelsen, og de samarbejder med universiteter i Hamburg, London, Swansea og Amsterdam. Uddannelsen tilbyder specialiseringsmuligheder i økonomisk journalistik, krigs- og konfliktrapportering samt medieanalyse.

www.mundusjournalism.com

FOLKESUNDHEDEN

STYRKES PÅ AU

Alle institutter, centre og uddannelser, der arbejder inden for "folkesundhed", er fra 1. januar 2005 blevet slået sammen til ét samlet institut – Institut for Folkesundhed – og har fået fælles ledelse med institutleder, lektor Søren K. Kjærgaard ved roret. Det er relativt nyt i Danmark at opfatte "folkesundhed" som et særskilt område, men der er i adskillige år blevet undervist og forsket i områder, som nu opfattes som "folkesundhed".

Under Institut for Folkesundhed hører: Almen Medicin; Biostatistik inkl. Enhed for Sundhedsinformatik; Epidemiologi inkl. Center for Epidemiologisk Grundforskning; Miljø- og Arbejdsmedicin inkl. Center for Arktisk Miljøforskning; Sundhedstjenesteforskning; Sygeplejevidenskab inkl. uddannelserne Master i Klinisk Sygepleje og cand.cur. samt Master of Public Health- og cand.scient.san-uddannelsen.

Det nye storinstitut har omkring 120 medarbejdere.

Mandag den 3. januar fejrede 120 medarbejdere fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, at de nu hører under Institut for Folkesundhed.

FOTOS: LARS KRUSE/AU-FOTO

PRISER TIL KVINDELIGE PROFESSORER

To kvindelige professorer fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har hver modtaget forskningspriser på 100.000 kr. Fakultetets prodekan, professor, dr.med. Else Tønnesen, fik den 1. februar 2005 tildelt Codan Hæderspris 2005 for sin store indsats inden for anæstesiologisk forskning. Prisen blev overrakt den 1. februar 2005 i forbindelse med, at prismodtageren holdt en forelæsning i Det Medicinske Selskab i København. Prisen tildeles af Danske Lægers Forsikring under Codan i samarbejde med Det Medicinske Selskab i København. Og professor, dr.med. Vibeke Hjortdal har modtaget August Krogh Prisen 2005 for sit

mangeårige forskningsarbejde med stor gennemslagskraft inden for forskellige områder, dog først og fremmest vedrørende medfødt hjertesygdom hos børn. Vibeke Hjortdal er i dag professor i børnehjertekirurgi ved Århus Universitetshospital. Prisen vil blive overrakt ved en senere lejlighed i forbindelse med en forelæsning i Århus. August Krogh Prisen uddeles af Dansk Medicinsk Selskab som hæder til "en fremragende dansk biomedicinsk forsker", og det økonomiske grundlag er stillet til rådighed af Novo Nordisk Fonden. August Krogh er en af de fem danske nobelpristagere inden for området medicin og fysiologi.

INDIEN PÅ SOMMERSKEMAET

Nordic Center in India, et skandinavisk konsortium af universiteter, indbyder til sommerskole i Tamil Nadu i Indien for alumner og studerende fra den 3. til 26. juli 2005 med temaet "The World of the South Indians – culture, personhood, nation and subnationalism".

Lektor Lars Kjærholm, Afdeling for Antropologi og Etnografi ved Aarhus Universitet, er underviser sammen med J. Rajasekaran fra The University of Wisconsin Programme in India, Madurai, og 21 andre indiske specialister inden for historie, indisk medicin, sociologi, arkitektur og musik.

Sommerskolen koster fra 5.265 kr. (alt efter indkvartering) inklusive al undervisning, alle måltider og udflugter, men eksklusive fly til og fra Indien. Opholdet kan forlænges frem til 31. juli (med et tillæg på 730 kr.).

Undervisningen vil foregå på engelsk. Ansøgning inden 1. maj. Yderligere information, se www.hum.au.dk/etno/tamilsummer.htm

MIKROFAG MINIMERER OPTAG

Det Humanistiske Fakultet vil fremover kun optage studerende på "mikrofagene" finsk, ungarsk, serbokroatisk og tjekkisk hvert andet år.

Finsk kan også studeres på Københavns Universitet, og der vil fremover være optag til finsk i Århus i lige år, i København i ulige år.

Alle "mikrofag" optager under 10 studerende årligt på bacheloruddannelsen.

ÅRHUS OPRUSTER

PÅ INGENIØROMRÅDET

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Anders Lindquist, kok og indehaver af Sushibaren "Sushi+" i Århus, vil være civilingeniør og er begyndt på kemi og teknologi, som er en af de nye ingeniør-uddannelser på Aarhus Universitet. "Efter jeg er startet på uddannelsen, har jeg flere gange oplevet, at jeg har siddet til en forelæsning og netop fået svar på, hvorfor ingredienserne reagerer, som de gør," siger Anders Lindquist.

De første civilingeniører fra Århus er uddannet, yderligere 150 studerende er på vej, og det fremtidige mål for samarbejdet mellem Ingeniørhøjskolen i Århus og Aarhus Universitet er at kunne tilbyde et fuldt spektrum af civilingeniøruddannelser i Århus.

Arbejdsløshed er et ukendt fænomen for de første omkring 40 kandidater fra Center for Tekniske Kandidatuddannelser i Århus (CTK-Aarhus).

– Størstedelen har fået job i erhvervslivet, og det indikerer, at uddannelserne har en faglig profil, der gør kandidaterne eftertragtede. Derudover har otte kandidater valgt at gå forskervejen, og enkelte har valgt at starte egen virksomhed. Det viser, at civilingeniøruddannelserne også har et sundt og højt fagligt niveau, siger lederen af CTK-Aarhus, professor, dr.scient. Søren Keiding fra Aarhus Universitet.

CTK-Aarhus er et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus, og indtil videre er fire civilingeniør-uddannelser – teknisk it, biomedicinsk teknik, teknisk geologi og procesteknologi – blevet godkendt af Videnskabsministeriet.

MÅLRETTET ERHVERVSLIVET

I øjeblikket er der i alt 150 studerende på de fire civilingeniør-linjer; specielt tiltrækker teknisk it og biomedicinsk teknik mange studerende.

F.eks. er linjen biomedicinsk teknik både for ingeniører, der gerne vil lære mere om mennesket, og for medicinere, der gerne vil have et grundigt kendskab til den moderne teknologi, der anvendes i forbindelse med behandling og diagnostik af sygdomme. De er uddannet til at dække et stigende behov i medicinal- og hospitalsverdenen for personer, der kan formidle viden og være bindeled mellem patienterne, lægerne og teknologien.

Uddannelserne er målrettet mod beskæftigelse i erhvervslivet som f.eks. en af de nyeste linjer, kemi og teknologi. I de fødevareteknologiske virksomheder er et godt og grundlæggende kendskab til kemi en forudsætning, og derudover skal de studerende også have indsigt i de mange komplicerede processer og styringsredskaber, man bruger i dag.

HELE SPEKTRET I ÅRHUS

For at kunne tage en af disse toårige overbygningsuddannelser skal man enten være diplomingeniør eller teknisk bachelor. Overbygningen henvender sig både til nyuddannede og erhvervsaktive, der søger videreuddannelse.

På baggrund af succesen med de første kandidater håber CTK-Aarhus at kunne fordoble antallet af studerende inden for de næste par år og samtidig udvide antallet af linjer, de studerende kan vælge imellem.

– De næste uddannelser bliver inden for områderne nanoteknologi, biomekanik, molekylærbiologi og miljø. Her står vi også stærkt forskningsmæssigt på universitetet, og regionens erhvervsliv efterspørger arbejdskraften. I det hele taget har det lokale erhvervsliv og byen i mange år presset på for at få universitetet til at uddanne civilingeniører, siger Søren Keiding.

Ambitionen er, at Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus i fællesskab kan tilbyde alle former for civilingeniørud-dannelser på et tidspunkt.

中国焦点

FOTO: POLIFOTO

At vinde et slag er ikke det vigtigste. Det drejer sig om at undgå konflikter, anbefalede den kinesiske krigsteoretiker Sun Tzu. Og den 2600 år gamle filosofi har det moderne Kina tilsyneladende taget til sig. Med diskret diplomati og sit milliardmarked er landet ved at blive centrum i et Østasien, hvor USA og Japan spiller en stadig mere tilbagetrukket rolle.

– Det er gået hurtigere, end nogen kunne forestille sig, siger Clemens Stubbe Østergaard, der er lektor ved Institut for Statskundskab, hvor han forsker i kinesisk udenrigspolitik og regionalisering i Østasien. Som den seneste af hans mange bøger om Kina udkom sidste år *Kinas eksperimenter – reformer eller stormagtsstatus?*

Kinaforskeren ser en mulighed for, at Asien med Kina som centrum måske står over for en europæisk udvikling.

– Der tegner sig noget, som er tættere på, end vi tidligere kunne forestille os. For bare 14 år siden virkede det som givet, at Japan ville overtage USA's rolle i regionen, men landet er stagneret. Og USA er optaget af terrorismen og Mellemøsten og har svigtet en række lande i Sydøstasien. Det har givet Kina mulighed for på en ikke særlig sensationel måde at finde en konsensus med de sydøstasiatiske lande, som tidligere frygtede den billige kinesiske arbejdskraft. I stedet trak "yuan-magneten" dem op efter den store økonomiske krise i Asien i 1990'erne, forklarer Clemens Stubbe

Lektor Clemens Stubbe Østergaard

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

注释 KORT OM KINA

DER SIDDER 1.512.194 FANGER I DE KINESISKE FÆNGSLER (2003) KILDE: WWW.LEKSIKON.ORG

MAGNETEN

Skyline fra Shanghai

FOTO: POLFOTO

Østergaard med henvisning til de store overskud, lande som Vietnam, Thailand, Indonesien, Korea og Japan henter hjem i deres handel med Kina.

Et synligt resultat af den udvikling er den panasiatiske traktat, som Kina og Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN) indgik i 2005. Med et marked med to milliarder mennesker omfatter den verdens største frihandelszone, samarbejde om militær træning, fremme af turisme, advarselssystemer for epidemiske sygdomme og store programmer for infrastrukturen i hele Asien.

SYMBIOSE MED USA

Årlige vækstrater på omkring 10 procent har gjort Kina til en gigantaktør på råva-

remarkedet. Landet er nu verdens største forbruger af korn, kul, stål, kobber, aluminium og cement og næst efter USA verdens største olieimportør.

Mængden af "Made in China"-produkter på verdensmarkedet placerer samtidig Kina som verdens fjerdestørste eksportland. Hvad kineserne spenderer af yuan i Sydøstasien, henter de hjem igen bl.a. på det amerikanske marked, som aftager en stor del af Kinas eksport.

– Det er en underlig symbiose, vi ser her, mener Clemens Stubbe Østergaard.

Kina har et overskud på handelen med USA på 50-60 milliarder dollars, som de investerer i amerikanske statslånsbeviser. Det er med til at dække underskuddet på det amerikanske stats-

budget, og de mange kinesiske varer gør jo også livet billigere for de amerikanske forbrugere. På den anden side er markedet i USA også nødvendigt for kineserne, indtil de får konsolideret hjemmemarkedet og andre eksportmarkeder.

NOGET FOR NOGET

Kina-USA-symbiosen kommer også til udtryk i det bedste forhold mellem de to lande de sidste 25 år.

– Kina satser meget på et godt forhold til USA og gik uforbeholdent ind i krigen mod terror efter 11. september. Samtidig søger landet at undgå konkurrence med USA om olien, som industri-væksten og den forventede bilpark på 130 millioner i 2015-20 skaber et stigen-

FOTO: POLFOTO

Skyskrabere i stål og glas skyder op overalt i de kinesiske millionbyer, og landet er i dag verdens største forbruger af bl.a. stål og cement. De kinesiske arbejdere med metalaffald på kærren er "skudt" i Beijing.

de behov for. Udenrigspolitisk spiller forsynings sikkerheden en stigende rolle, og landet er ved at opbygge sine oliereserver. Det førte sidste år til, at olieimporten steg med 40 procent, siger Clemens Stubbe Østergaard.

– Kineserne spreder olie kilderne mest muligt og indgår omfattende noget-for-noget-aftaler, der kan stabilisere relationerne med leverandørerne. Det gælder ikke mindst forholdet til Rusland, der er varmet kolossalt op, forklarer Clemens Stubbe Østergaard.

– Et udslag af det gode forhold viste sig sidste år, da Kina skød 6 milliarder dollars i et af de firmaer, som overtog det konkursramte olieselskab Yokus. Dermed hjalp de Putin til at undgå en direkte statslig overtagelse og renationalisering af selskabet. Takken for den hjælp får kineserne sikkert i form af stabile olieleverancer med tog og senere pipelines.

FORBRØDRING MED TAIWAN

Efter at kineserne åbnede deres marked for omverdenen, er tiden langsomt begyndt at arbejde til deres fordel i forhold til et af landets store udestående problemer, Taiwan, noterer Clemens Stubbe Østergaard.

– Den åbne politik har konsolideret relationerne til Taiwan, hvor erhvervslivet har sat kursen mod det kinesiske fastland. Siden 1994-95 har taiwanerne investeret op mod 80 millioner dollars på

Omkring 100 millioner kinesere har i dag samme købekraft som sydeuropæerne. De kinesiske ledere regner med, at befolkningens levestandard tredobles i løbet af de kommende 15 år.

fastlandet, hvor man regner med, at op mod en million taiwanere arbejder. Unge fra øen flytter i dag til bl.a. Shanghai for at pleje karriereinteresser. Generelt er der tale om en massiv forbrødring, som også er med til at udhule Taiwans økonomi, siger lektoren, der dog mener, USA og Japan vil søge at udskyde øens genforening med fastlandet længst muligt.

– Den dag, Taiwans kapital, teknologi og globale viden kommer i alliance med fastlandets ressourcer og marked, vil det en gang for alle afgøre, hvem der er den vigtigste magt i Østasien, og det vil være en vanskelig udfordring for USA, fastslår han.

MANGLER MULTINATIONALE SELSKABER

Den kinesiske fremdrift i den globale økonomi bliver fulgt op med omfattende investeringer i udlandet, herunder også i store multinationale firmaer. Pc-producenten Lenovos overtagelse af IBM's pc-division var et af de mere spektakulære køb sidste år, hvor kineserne lagde 3 milliarder dollars oven i de 30, de i forvejen havde investeret i udlandet.

Men kinesiske firmaer er også ved at opkøbe mobilafdelingerne hos franske Alcatel og tyske Siemens, og i England er Huawei ved at overtage Marconi.

– Opkøbene skal give kineserne adgang til viden og ekspertise, de kan bygge videre på. Samtidig får de adgang til erfaring og moderne management, siger

Clemens Stubbe Østergaard og peger på, at landet mangler multinationale selskaber.

– Derfor prøver de at udvikle de 30-50 bedst fungerende statslige virksomheder, som med favorable forhold og coaching skal blive globale spillere. Mange kinesiske brands dukker utvivlsomt frem i de kommende år, men for kineserne er problemet, at mens de udvikler sig, ændrer verden sig også. Dem, de skal spille mod globalt, bliver jo også større, siger Clemens Stubbe Østergaard.

KINESISK SOFT POWER

Oven i de diplomatiske fremstød med nye institutioner, fredsskabende initiativer, bistandshjælp og militært samarbejde er Kina også ved at blive kultureksportør.

– I takt med at kineserne sætter mere pris på deres kulturelle gods, som f.eks. konfucianismen, ser det ud til, at Kina er ved at genindtage rollen som regionens store kulturelle inspirator, siger Clemens Stubbe Østergaard, der fortæller, at der blandt Kinaforskere for tiden er livlig diskussion om begrebet soft power.

– Man kunne også kalde det eksemplets magt. Det viser sig blandt andet i kinesisk films store popularitet og de mange sydøstasiatiske studerende, der tilbringer et år på kinesiske universiteter. Og i Seoul er kineserne ved at opføre et kulturhus, fordi de mener, der er stor

lydhørhed over for kinesisk kultur i Sydkorea, hvor konfucianismen også spiller en stor rolle.

EN GRØN KAT

Opinionsundersøgelser viser, at 90 procent af kineserne mener, globaliseringen gavner landets økonomi. I USA deler kun 60 procent af befolkningen den opfattelse. Men globalisering kræver også management, erkender de mange uddannede ingeniører, der i dag står i spidsen for det parti, som efter Clemens Stubbe Østergaards opfattelse ikke længere er et kommunistparti.

– Det ville være mere rigtigt at kalde det et moderniseringsparti, som organiserer eliten inden for alt fra økonomi over politik og kultur til sport. Det partis opgave bliver at tilgodese de mange tabere i landets udvikling. Derfor tegner der sig nu en slags socialdemokratisk politik som afløser for den ulighed-er-godt-strategi, som den tidligere partiformand Deng Xiaoping lancerede, forklarer Clemens Stubbe Østergaard.

– Han mente, det var ligegyldigt, om katten var sort eller hvid, bare den fangede mus. Nu taler kineserne om, at katten skal være grøn og transparent for at indfri miljøkrav og gøre politikken gennemskuelig. Inspiration til den politik finder de hos det tyske socialdemokrati og i Blairs "tredje vej" i England, hvor de ser en mere fornuftig form for kapitalisme.

注释 KORT OM KINA

24 PROCENT AF DEN KINESISKE BEFOLKNING ER UNDER 15 ÅR (2000) KILDE: WWW.LEKSIKON.ORG

注释

PAPIRKRISE

FLERE OG FLERE KINESERE ER BEGYNDT AT BRUGE TOILETPAPIR, OG DEN UDVIKLING UDGØR EN TRUSSEL MOD SKOVBESTANDEN, HVIS DER IKKE UDVIKLES ALTERNATIVER I PAPIRPRODUKTIONEN, MENER WANG YUEQIN FRA SHANGHAIS PAPIRHANDLERFORBUND.

ALENE I SHANGHAI BRUGES DER CIRKA 80.000 TON PAPIRMASSE ELLER 300.000 TON TØMMER TIL AT PRODUCERE, HVAD DER SVARER TIL ET ÅRS FORBRUG AF TOILETPAPIR.

KILDE: FYENS STIFTSTIDENDE

Den 6. januar 2005 kom kineser nr. 1,3 milliard til verden på et hospital i Beijing. Den nyfødte dreng, Gu Xiulian, og moderen lykønskes her af forkvinden for sammenslutningen af kinesiske kvinder.

FOTO: POLFOTO

DET KINESISKE

KØNSDILEMMA

Kina har på godt 20 år udviklet sig til paradys – for kvinder. De kinesiske Bridget Jones'er kan vælge og vrage, for der er seks mænd for hver fem kvinder, da der fødes 119 drenge for hver 100 piger som resultatet af to årtier med etbarnspolitikken.

Og fra at være store skuffelser for de vordende forældre, som ikke turde trods forbuddet mod at få en kønsbestemt abort, kan pigerne nu efter godt to årtier med etbarnspolitikken vise sig at blive en god investering. Mænd betaler gerne for en kvinde i dag, og arrangerede ægteskaber er almindelige i dele af Kina.

KONEN VAR EN MAND

Sidste år kunne medier verden over, herhjemme via Ritzau, fortælle om en kinesisk landmand, der valgte den løsning. Men seks dages nygift lykke var alt, hvad den kinesiske landmand fra Fujian-

provinsen fik for det, der svarer til 15.000 kroner. Bruden, som han gav 20.000 kinesiske yuan for at blive gift med, forsvandt, inden den første uge af ægteskabet var omme. En bortløben hustru ville den kinesiske landmand imidlertid ikke acceptere – og han satte jagten ind på hende. Det skulle han muligvis aldrig have gjort. I hvert fald ikke, hvis han ville have bevaret illusionen om, at han var rent faktisk var blevet gift med en kvinde. For det viste sig, at hans nyerhvervede kone, som han fandt i en af nabobyerne, var en mand.

HELLERE RACERBILER END ROTTEHALER

Kina ville begrænse befolkningstilvæksten og fik et kønsdilemma med i købet. Det kinesiske familiemønster er ikke gearret til enearvinger af hunkøn, for det er sønnen, der skal forsørge forældrene, når de bliver gamle, og det er sønnen, der skal føre fa-

milieslægten videre. Piger er nok yndige, men nærmest nytteløse, for de bliver gift ind i mandens familie og slipper ansvaret for deres egen. Så der er ikke meget at indvende mod kinesiske forældres drøm om racerbiler frem for rottehaler.

Mange unge kinesiske mænd takker formentligt deres forældre dybt for, at de valgte en abort, adoption eller bortskaffelse på anden vis, hvis resultatet af graviditeten var en pige. Men samme mænd ærgrer sig måske samtidig over, at hobevis af andre forældre traf lignende valg, når nu magen skal findes. Men et håb om flere rottehaler i skolegårdene venter forude. Den kinesiske regering er i gang med at skærpe forbuddet mod kønsbestemte aborter, så de nu bliver straffbare.

Alt imens rundede befolkningstallet den 6. januar 1,3 milliarder. Jubilæumsbarnet var – ja, hvad ellers – en dreng.

注释 KINESERE I ECCO-SKO

2005 FORVENTES AT TRÆKKE MANGE KINESISKE TURISTER TIL DANMARK TAKKET VÆRE 200-ÅRET FOR H.C. ANDERSEN, SOM ER MEGET STOR I KINA. KINESISKE TURISTER HAR ET GENNEMSNITLIGT DØGNFORBRUG PÅ GODT 2.000 KRONER, OG DE KØBER GERNE ECCO-SKO, POSTKORT, NØGLERINGER OG CHOKOLADE, SKRIVER TURISTORGANISATIONEN WONDERFUL COPENHAGEN.

KONSULEN I KINA

Kina har gennem tre årtier været omdrejningspunktet for Carsten Boyer Thøgersen, der i dag er generalkonsul i et af verdens mest produktive områder. Men mure skulle brækkes ned, før en lang karriere i erhvervslivet og udenrigstjenesten kunne begynde.

Vist var det bizart. Trods ungdomsoprør, Kinafascination og formand Maos møder med den vestlige verdens ledere var det bestemt ikke mainstream at kaste sig ud i Kina-studier på universitetet dengang i 70'erne.

Men for en ung stud.mag. med daglig gang på "Kapitalens drivhus", som Institut for Statskundskab blev døbt under en studenterbesættelse, var mystikken om Den Store Rorgængers kommunistiske Kina en udfordring. Så da det i 1972 blev muligt at studere kinesisk på Aarhus Universitet, slog Carsten Boyer Thøgersen til – selv om hans psykologistuderende kæreste syntes, det var sært og ikke noget, han skulle tale med hendes studiekammerater om.

Det indlysende argument, at der på et tidspunkt ville blive brug for nogen, der kunne snakke med en fjerdedel af jordens befolkning, rokkede ikke på det image af outsiders, som blev hæftet på den første gruppe studerende på Østasiatisk Institut ved Aarhus Universitet.

– Vi var 5-10 studerende dengang, fortæller Carsten Boyer Thøgersen, der dog allerede året efter så den eksklusive gruppe på det nye institut vokse med 40-50 nye studerende.

– Det lå i tiden, at vi kunne læse, hvad vi ville, uden at tænke på fremtidige muligheder for beskæftigelse. Selvtilliden og selvovervurderingen var stor. Der skulle nok blive bud efter vores vin- den, husker Carsten Boyer Thøgersen om

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

den fortrøstningsfulde studietid, der for hans vedkommende blev adgangsbillet til en karriere i erhvervslivet, EU og Udenrigsministeriet.

Som generalkonsul i Guangzhou i Guangdong-provinsen i det sydlige Kina er han i dag tæt på et af de hurtigst voksende områder i det land, han som studerende første gang besøgte kort efter Maos død i 1976. I dag er han generalkonsul og har som sin primære opgave at fremme danske interesser og rådgive danske firmaer, der vil etablere sig i regionen, hvor "bruttoregionsproduktet" i dag er 57 gange større end i slutningen af 1970'erne.

MURBRÆKKER

Før Carsten Boyer Thøgersens karriereførløb tog fart, skulle nogle mure dog brækkes ned.

– Der var ikke arbejde til os, da vi var færdige med studierne, fortæller han. Men vi mente jo, der måtte være brug for os i erhvervslivet, efter at der handelsmæssigt og økonomisk var åbnet op for Kina. Vi var en gruppe, der med base på instituttet oprettede Kina Information Service (KIS), som skulle rådgive virksomheder, der ville ind på det fjerne og mærkelige marked.

– Men det større formål var at kvalificere os til erhvervslivet.

At projektet lå i smuk forlængelse af de tanker, Undervisningsministeriet gjorde sig om at få arbejdsløse akademikere ind i erhvervslivet, vidste de entrepre-

nante Kina-kandidater intet om. Men da en kontorchef fra ministeriet hørte om initiativet, opfordrede han dem straks til at søge om projektstøtte.

Og så kom der gang i forretningen, som de tre ansatte i løbet af to-tre år tjente mere hjem til, end de selv kostede.

– Vi blev opfattet som lidt aparte på Det Humanistiske Fakultet, hvor det jo ikke var normalt med forretningsfolk ind og ud ad dørene, husker Carsten Boyer Thøgersen.

– Men de var glade for os, når vi kunne være med til at vise politikerne, at universitetet var på forkant i tilnærmelsen til erhvervslivet.

KIS-modellen blev senere kopieret med et arabisk informationscenter i Odense og et tilsvarende for Latinamerika på Aarhus Universitet og blev en forløber for det, man mange år senere omtaler som "interkulturelle kompetencer".

KINA OG MEJERIER

Arbejdet som Kina-konsulent banede vejen for Carsten Boyer Thøgersens første "rigtige" job.

– En af vore kunder var firmaet Danish Turnkey Dairies, der allerede solgte nøglefærdige mejerier i Kina. De var vist nok lidt skeptiske over for, om en som mig fra universitetet havde lyst til at arbejde i en "kapitalistisk virksomhed". Men det havde jeg ikke problemer med, fortæller Carsten Boyer Thøgersen, der illustrerer kulturforskellen med en oplevelse to uger efter sin ansættelse.

– Jeg mødte chefen på gangen og spurgte, om han havde nogle ideer til, hvad jeg mere konkret skulle tage fat på. Han kiggede på mig og sagde så: "Hvorfor fanden tror du, vi ansatte dig? Find ud af det."

To hektiske år i erhvervslivet fulgt af et par år ved den danske ambassade i Peking gjorde Carsten Boyer Thøgersen nærmest selvskreven til direktørposten, da EU søsatte et stort mejeriudviklingsprojekt i Kina, hvor han fik ansvaret for et budget på to milliarder kroner.

Efter seks år i Kina arbejdede Carsten Boyer Thøgersen ved EU-kommisionens Kina-kontor i Bruxelles, inden han i 1997 vendte tilbage til Kina, nu som leder af handelsafdelingen på den danske ambassade i Beijing, hvor der i de følgende år kom endnu mere tryk på den danske handel med Kina.

DANSKE INTERESSER

Efter nogle måneder hjemme i Udenrigsministeriet i 2003 overtog Carsten Boyer Thøgersen samme år posten som generalkonsul i den gamle handelsby Guangzhou eller Canton, som er hovedstad i Guangdongprovinsen med Perleflodsdeltaget og Hong Kong. Deltaet er i dag et af verdens mest produktive områder og producerer halvdelen af verdens tv-apparater. Og skal kineserne på et tidspunkt få en pendant til Silicon Valley, er det her, potentialet popper op.

– Vi taler om et område, som er på størrelse med Danmark, men med seks

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Carsten Boyer Thøgersen besøgte i januar sit gamle universitet. Generalkonsulen fra Guangzhou orienterede bl.a. om tendenser på det kinesiske uddannelsesområde og om mulighederne for at samarbejde med Kina om forskning og studenterudveksling. Uden for provinshovedstaden med 10 millioner indbyggere planlægger kineserne at opføre 10 universiteter med plads til 200.000 studerende.

gange så mange indbyggere. De producerer i dag for 300 milliarder dollars årligt, og man regner med, at bruttonationalproduktet i løbet af et par år vil overstige Ruslands, siger generalkonsulen, der over de seneste tre-fem år har set adskillige danske virksomheder starte produktion både her og i det øvrige Kina.

Generalkonsulatets opgave er over en bred kam at fremme danske interesser i Sydkina. Det gælder ikke mindst eksporten, og Guangdongprovinsen er den region, Danmark handler mest med. Maskiner og industrielt udstyr tegner sig for næsten halvdelen af den danske eksport til Kina med medicin, elektronisk udstyr og fisk som andre store eksportvarer.

– Danmark har et godt omdømme i Kina, blandt andet fordi vi som et af de første vestlige lande oprettede diplomatiske forbindelser allerede i 1950. Og det er sjældent at støde på en kineser, som ikke ved, hvor Danmark ligger. Den danske bevidsthed om miljøet, som er en stor udfordring for kineserne, og fodbold er med til at tegne deres Danmarksbille-

de. Men selvfølgelig er det først og fremmest H.C. Andersen, der forbinder os med, fastslår generalkonsulen, der kan se frem til, at Guangzhou markerer H.C. Andersen-året med adskillige udstillinger, foredrag og koncerter.

IKKE EKSPERT

Mere end tre årtiers relationer til Kina er ikke ensbetydende med, at Carsten Boyer Thøgersen vil betegne sig som ekspert.

– Det er 22 procent af verdens befolkning, vi taler om. Et så stort område, der samtidig udgør en politisk og social smeltedigel i fuld fart frem, kan man ikke være ekspert på, siger han.

– Måske den vigtigste iagttagelse om Kina er den banale, men ofte oversete kendsgerning, at landet er så stort, som det er, siger generalkonsulen og minder om de udfordringer, der venter, når så mange mennesker med en lang sammenhængende historie og kultur begynder at deltage i det almindelige internationale samarbejde.

– Kineserne selv taler om “the peaceful rise of China”. Med det mener de “Undskyld os, men nu rejser vi os, og det kan godt være, det gungrer lidt, men vi ønsker bare at komme med i det internationale samarbejde på en fredelig måde.”

Carsten Boyer Thøgersens råder til samarbejde i forbindelse med den udfordring:

– Find partnere i Kina og sæt ressourcer af til samarbejde med kinesiske institutioner inden for udvalgte områder. Det skal man gøre af en bestemt grund: at få sin aktie i det, der sker i Kina. For at kunne konkurrere skal vi vide, hvor landet bevæger sig hen. Kineserne er langt bedre orienteret om, hvad der foregår i Vesten, end omvendt, og kan lure os af på mange områder. De bruger det til at blive rigere og klogere, og jeg kunne ønske, at europæerne var lige så flittige til at orientere sig om, hvad der foregår uden for deres samfund.

注释 OPHOLDSTILLADELSE FOR 10 ÅR

PAPIRARBEJDET ER LETTET BETYDELIGT FOR UDLÆNDINGE, DER VIL ARBEJDE I KINA I EN LÆNGERE PERIODE. HVIS DERES ARBEJDSGIVER ANSER DEM FOR AT HAVE “HØJ STATUS” ELLER TILSKRIVER DEM “SÆRLIGE KVALIFIKATIONER”, KAN DE PÅGÆLDENDE SØGE OPHOLDSTILLADELSE FOR 10 ÅR FREM FOR AT SKULLE GØRE DET HVERT ÅR. KILDE: DANMARK-KINA NR. 70

Professor Lars Bolund sammen med de nærmeste medarbejdere og venner fra Beijing Genomics Institute. Fotoet er taget for fem år siden, hvor instituttet var ved at færdiggøre tre nye bygninger på ca. 10.000 kvadratmeter til forskning og uddannelse.

KVANTESPRING

I GENETIKKEN

Danmark er ved at forpasse en enestående chance for at etablere et stærkt forsknings-samarbejde med Kina inden for kortlægning af gener, mener professor Lars Bolund, Institut for Human Genetik, der i mere end 20 år har arbejdet tæt sammen med kineserne, bl.a. med at kortlægge den menneskelige arvmasse.

FOTO: BEIJING GENOMICS INSTITUTE

Rent teknisk er kineserne fuldt på højde med det forskningsniveau, som vi har i Danmark. Alene på Beijing Genomics Institute er der over 500 brillante unge mennesker, som forsker i genetik, bioinformatik og udviklingen af genetiske modeller. De har 145 gensekventeringsmaskiner og supercomputere i absolut topklasse, og der findes ikke mange steder i verden, hvor de er bedre udstyret til forskning inden for kortlægning af gener.

– Det kan slet ikke betale sig for Danmark at investere i disse meget dyre laboratorier til storskalaforskning. En meget stor del af det genetiske kortlægningsarbejde foregår nu i Kina, siger professor Lars Bolund. Og han ved, hvad han taler om. Gennem de sidste 20 år har han været et vigtigt omdrejningspunkt for opbygningen af den kinesiske ekspertise inden for human genetik, både som un-

derviser og vejleder for kinesiske ph.d.-studerende og som konsulent. I dag arbejder han ca. tre måneder om året i Kina med at undervise og vejlede kinesiske forskere og studerende.

TRANGE KÅR FOR GENETIKKEN

Men genetikken har ikke altid haft gode vilkår i Kina. Nærmest som H.C. Andersens grimme ælling skulle den gå så grueligt meget igennem, inden den kunne springe ud som en smuk svane.

– Først var der den sovjetkommunistiske opfattelse af, at der ikke var genetiske forskelle, at alle mennesker var lige, og at det alene handlede om uddannelse og påvirkninger. Den satte en stopper for genforskningen. Dernæst fulgte det store spring fremad, som økonomisk var en stor katastrofe for Kina, hvor mange millioner af mennesker sultede ihjel. Og endelig fulgte kulturrevolutionen, hvor

stort set alle akademikerne blev forfulgt. Det er faktisk først, efter Deng Xiaoping kom til magten i 1975, at det blev muligt at samarbejde med Vesten og udføre genetisk forskning og undervisning i Kina, fortæller Lars Bolund.

AMERIKANERNE TAGER OVER

Når Bolund i dag slår til lyd for, at Danmark er ved at miste en enestående chance for at nyde godt af og videreudvikle det stærke samarbejde, han og flere andre har etableret inden for genetikken med Kina, skyldes det, at han ser så mange muligheder i et tæt forskningssamarbejde med denne nye sværvægter inden for genetikken. Og at der er mange, som gerne tager over, hvis Danmark takker nej. Et godt eksempel er, at det lige nu ser ud til, at amerikanerne overtager Danmarks rolle i det dansk-kinesiske forskningsprojekt om kortlægning af grisens

Professor Lars Bolund, Institut for Human Genetik, er i dag meget engageret i Svinegenomprojektet, fordi vi kan bruge grisen som model til udvikling af human medicin.

FOTOS: LARS KRUSE/AU-FOTO

Professor Lars Bolund og ph.d.-studerende Li Jian på Institut for til detektion og kortlægning af genetiske fejl, samt analyser af

arvemasse. Det skyldes udelukkende, at det ikke er lykkedes at skaffe dansk forskningskapital til at fortsætte det meget lovende og spændende projekt.

Bolunds rolle i svinegenomprojektet, som det kaldes, var egentlig at være rådgiver og fødselshjælper. Han kunne trække på sine mange kontakter i Kina, som han først og fremmest havde opbygget gennem et tæt samarbejde om at kortlægge den menneskelige arvemasse – et stort internationalt genkortlægningsprojekt, som foregår mange steder rundt om i verden.

– Da vi startede med kortlægning af det menneskelige kromosom 3, som vi fik tildelt, betød det meget for kineserne, at de blev en del af dette store internationale samarbejde. Og vi var faktisk de første, som gjorde vores del færdig – lang tid før de andre institutter i USA, Frankrig, England, Tyskland osv. Det gav os luft under vingerne og en enorm politisk goodwill i Kina. Vi havde opbygget en stærk og effektiv organisation til at lave kortlægningsarbejde, og det var

derfor, at jeg foreslog, at vi i samarbejde med professor Christian Bendixen, Danmarks Jordbrugsforskning og professor Merethe Fredholm, Landbohøjskolen, skulle begynde at kortlægge grisens arvemasse, siger Lars Bolund.

GRISEN SOM MODEL

Efter at have arbejdet i mange år med human genetik var det bestemt ikke oplagt, at Lars Bolund skulle engageres i et genomprojekt om grise. Han beskriver det nærmest som eufori, da det gik op for ham, at dette genkortlægningsarbejde ikke alene kunne komme svineproducenterne til gode, men at det rummede store potentialer for udvikling af human medicin.

– Genetisk ligner grisen mennesket meget mere end de dyr, vi sædvanligvis bruger til forsøg, f.eks. mus, rotter og kaniner. Vores genomer ligner hinanden, og vi har mange fælles træk, hvad angår fysiologi, stofskifte og nervesystem. Derfor er det oplagt at bruge grisen som modeldyr til at studere menneskelige

stofskiftesygdomme som f.eks. sukkersyge og forskellige hjertekarsygdomme.

Lader man grisene leve længe nok, udviser de nogle af de samme genetisk betingede sygdomme, som vi ser hos mennesket. Sygdomme, som ikke kommer til udtryk, mens man er ung, men som giver store problemer ved pensionsalderen. Det er f.eks. Alzheimers sygdom og andre former for senilitet, men det gælder også degenerationer i andre organer.

– Det bliver et stort problem for sundhedsvæsenet, fordi vi bliver ældre og ældre. Ved at studere grisene kan vi lære, hvilke individer der genetisk kan klare alle disse udfordringer, og hvilke der må bukke under. Og jo bedre vi kender grisens arvemasse, jo bedre rustet er vi til at træffe de rigtige forholdsregler og udvikle den nødvendige humane medicin, siger han.

KINESERNE INVESTERER I KINA

Bolund møder ofte den opfattelse, at det udelukkende er Vesten, som investerer i forskningen i Kina, men det er helt forkert.

DANSK-KINESISK SVINEGENOMPROJEKT (KORTLÆGNING AF GRISENS ARVEMASSE)

Samarbejdspartnere: Beijing Genomics Institute, Landsudvalget for Svin, Landbohøjskolen og Danmarks JordbrugsForskning. I dag omfatter det også Danmarks Tekniske Universitet og Aarhus Universitet. **Projektperiode:** 2001–2005. **Mål:** At styrke den genetiske viden inden for svineavl og den biomedicinske forskning. **To Delfprojekter:** 1. At beskrive den aktive del af svinegenomet ved hjælp af cDNA-sekventering. 2. Selve genomsekventeringen (ca. 5 mio. analyser. Sekventering = bestemmelse af rækkefølgen af baserne i DNA). Hver analyse giver i gennemsnit information om 350 basepar. **Status:** Man har opnået information om mere end 95 procent af alle svinegener. **Omkostninger:** Svinegenomprojektet har indtil videre kostet ca. 14 mio. €. **Færdiggørelse:** Det vil koste ca. 30 mio. € at færdiggøre projektet.

Human Genetik, foran en "High Speed Array Printer", der bruges til at analysere genaktivitetsmønstre.

Professor Lars Bolund har været med til at uddanne 15 kinesiske ph.d'er på Aarhus Universitet.

Her ses han sammen med Zhangle Zhou, der er traineestipendiat på Institut for Human Genetik.

– Kineserne har langt flere midler, end vi går og tror. De har faktisk afsindigt mange penge, og de investerer dem gerne i forskning, siger han.

Han sammenligner udviklingen i Kina de sidste 20 år med den udvikling, som Nordamerika gennemgik i begyndelsen af 1900-tallet.

– Jeg har aldrig set noget lignende. I flere provinser tjener de simpelthen så mange penge, at de ikke ved, hvad de skal bruge dem til. I Zhejiang-provinsen sydvest for Shanghai, som jeg kender mest til, er skatteprovenuet steget med 30-50 procent de sidste mange år. De kalder det for kapitalismens vugge i Kina. Antallet af milliardærer i denne provins stiger jo nærmest lavineagtigt. Alle tror, at det er udlændinge, som investerer i Shanghai – men langt den største investering stammer fra kineserne selv, påpeger han.

For Lars Bolund er det vigtigt, at vi betragter kineserne som samarbejdspart-

nere og ikke som konkurrenter. Han er overbevist om, at Danmark lige nu har en fantastisk mulighed for at udvikle et stærkt og udbytterigt forskningssamarbejde med Kina – også selv om vi skal konkurrere med store og pengestærke forskningsmiljøer i USA.

– Vi kunne have været meget mere på banen, specielt set i lyset af, at kineserne politisk stadigvæk foretrækker at samarbejde med Europa. Selvom Danmark er et lille land, så er vi respekteret i Kina, og vi kunne virkelig høste mange fordele ved at spille med nu, siger Lars Bolund.

ÅRHUS STÅR STÆRKT

Inden for humangenetik er han sikker på, at Aarhus Universitet vil stå stærkt i et kommende samarbejde med kineserne, fordi hovedparten af de kinesiske humangenetikere, som er uddannet i Danmark, er fra Aarhus Universitet.

– Kineserne er meget taknemmelige over for de forskningsmiljøer, hvor de er uddannet. De kinesere, som er uddannet i Danmark, vil gøre meget for også at være med til at udvikle den danske forskning. Med kineserne bliver du virkelig venner for livet, påpeger Lars Bolund, der gennem tiden har været med til at uddanne omkring 15 forskere fra Kina på Aarhus Universitet, hvoraf flere i dag sidder højt placeret i den kinesiske forskningsledelse.

Ifølge Lars Bolund er det i dag meget eftertragtet at være forsker i Kina. De unge står nærmest i kø for at komme i gang med en forskerkarriere. Det skyldes ikke, at forskerne er specielt højt lønnet i Kina – det er de heller ikke, når de kommer til Europa for at gennemføre en ph.d.-uddannelse eller som projektansatte forskere – det er lysten til at forske og udvikle, som er den drivende kraft.

注释 MASKOT TIL OL

BLANDT 662 FORSLAG SKAL DEN OLYMPISKE KOMITE VÆLGE EN MASKOT TIL OL I BEIJING I 2008. SICHUAN-PROVINDEN HÅBER, AT PROVINSENS PANDA BLIVER DEN UDVALGTE, MENS FUJIAN FORESLÅR DEN SYDKINESISKE TIGER SOM MASKOT. QINGHAI SER HELLERE DEN TIBETANSKE ANTILOPE, HUBEI DEN SJÆLDNE FERSKVANDSDJELFEN I YANGTZE, BEIJING SIN EGEN MILO-HJORT, OG SÅ ER DER OGSÅ ET BUD FRA JIANGSU PÅ "ABEKONGEN" FRA KINAS MEST FOLKEKÆRE EVENTYR. MASKOTTEN VIL BLIVE AFSLØRET I SOMMEREN 2005. KILDE: [HTTP://EN.BEIJING-2008.ORG/](http://en.beijing-2008.org/) SAMT DANMARK-KINA NR. 70

AARHUS UNIVERSITET VAR

FØRSTEVALGET

Den største overraskelse har været at se gravide på campus. Den næststørste har været at opleve, hvor mange penge der er til at forske for i Danmark. Mød Mingdong Dong, en af de nuværende ca. 21 kinesiske ph.d.-studerende på Aarhus Universitet.

“Det er helt utænkeligt i Kina. Jeg ved slet ikke, hvad der ville ske, hvis nogen gjorde det”. Mingdong Dong om muligheden for at drikke spiritus på universitetet.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

注释 KORT OM KINA

DER ER INDSKREVET 71 KINESISKE STUDERENDE PÅ AARHUS UNIVERSITET: 2 PÅ BACHELORUDDANNELSER, 47 PÅ KANDIDATUDDANNELSER OG 21 PÅ PH.D.-UDDANNELSER. EN ENKELT FØLGER IKKE EN HEL UDDANNELSE.

KILDE: STUDIEKONTORET AARHUS UNIVERSITET

– Nej, jeg ville ikke hellere have været til USA!

Mingdong Dong afviser kontant formidlingen om, at kinesiske studerende i virkeligheden helst vil til USA, og at de, der havner i Europa, bare har været uheldige eller ikke har været dygtige nok. For den 28-årige nanoteknologistuderende fra Central South University i Changsha var der ingen tvivl om, at han skulle til Danmark, nærmere bestemt Aarhus Universitet for at tage sin ph.d. i nanoteknologi.

– Aarhus Universitet har Flemming Besenbacher (professor, dr.scient. og leder af iNANO-centret, red.), og han er en af pionererne inden for nanoviden-skab og nanoteknologi. Jeg havde læst mange af hans artikler under mit studium i Kina, så jeg vidste, at hos ham kunne jeg lære både teori og praksis, fortæller Mingdong og underspiller ikke sin stolthed over, at han nu arbejder sammen med den kendte Århus-professor.

GOD ARBEJDSFORM

Mingdong mener, at billedet har ændret sig meget de sidste tre-fire år, når det handler om kinesiske studerendes holdning til at uddanne sig i udlandet.

– Mange kinesere har set europæiske uddannelser som andenrangs i forhold til de amerikanske, men sådan er det ikke i dag. Det skyldes bl.a., at det næsten er umuligt for kinesere at få visum til USA. Jeg har en kinesisk kammerat, som meget gerne ville til USA, men han havde ingen chance for at få opholdstilladelse, så han opgav drømmen.

Efter godt og vel halvandet år som ph.d.-studerende i Danmark har Mingdong da også kun positivt at sige om forskeruddannelsen.

– Jeg kan godt lide arbejdsformen her. Man får faktisk lov til at forske og specialisere sig. Jeg er med i en forskergruppe med en række postdocer, og vi har virkelig nået nogle resultater på kort tid. Det handler jo om at få produceret nogle videnskabelige artikler, siger Mingdong.

MANGE PENGE TIL FORSKNING

Han kan stadig blive overrasket over, hvor mange penge der er afsat til videnskabelig forskning i Danmark sammenlignet med Kina.

– Hvis man lige står og mangler et eller andet instrument til et forsøg, så skaffer man det bare. Det er ikke noget problem. Stort set alt kan lade sig gøre her. Da jeg studerede i Kina, arbejdede jeg på et projekt, som måtte stoppe, fordi budgettet var brugt. Der var bare ikke flere penge til at fortsætte. Det betød, at min kandidateksamen ikke blev helt så god, som den kunne have været, fortæller Mingdong, der også er positivt overrasket over, at der faktisk er tid til ordentlig videnskab i Danmark.

– Arbejdsbyrden som ph.d.-studerende i Danmark er klart mindre end i Kina. Men et godt forskningsprodukt er også afhængigt af, at man har tid til at forske. Så kan man være mere effektiv, mener han.

BØRN FORBUDT

Mingdong betegner ph.d.-miljøet i Danmark som meget "voksent". I Kina er ph.d.-studerende først og fremmest studerende, de er relativt unge sammenlignet med danske studerende, og det er helt utænkeligt, at de er gift og har børn. I de sidste 50 år har begge dele nemlig været forbudt for universitetsstuderende. For nylig har der dog været planer fremme om at ophæve forbuddet. For Ming-

dong har det været intet mindre end et kulturchok at se gravide på campus.

– Jeg ved, det lyder meget mærkeligt i en danskers ører, men det er nok det, jeg er blevet mest overrasket over. Jeg håber, det også bliver tilladt i Kina, for det er et tegn på det danske samfunds menneskelighed, siger han.

Overrasket er han også blevet over, at man kan købe og drikke alkohol på universitetet.

– Det er helt utænkeligt i Kina. Jeg ved slet ikke, hvad der ville ske, hvis nogen gjorde det. Her har I fredagsbarer, hvor man kan sidde og drikke sig fuld. Det ved jeg ikke rigtig, hvad jeg skal synes om, siger han, der ikke selv har været gæst i fredagsbaren eller ved ret mange andre sociale aktiviteter. Som han flere gange understreger, er det vigtigste, at han får sin ph.d.-grad med hjem.

VIL VÆRE VIDENSKABSMAND

For hjem det skal han. Tidligere var det almindeligt, at unge kinesiske forskere, der tog til udlandet, forsøgte at få fast opholdstilladelse og en stilling ved et universitet i Vesten. Men nu er det ifølge Mingdong mere almindeligt, at de vender hjem igen. Det skyldes især, at der er gode jobmuligheder for højtuddannede i det kinesiske vækstsamfund. Mingdong håber på en fremtid på et kinesisk universitet.

– I Danmark lærer jeg at forske, og det er det, jeg vil. Jeg vil være videnskabsmand. Jeg kunne nok tjene mere ved at arbejde i industrien, men jeg vil ikke adskille arbejdsliv og privatliv. At forske er min hobby. Som forsker udfordrer du hele tiden dig selv og lærer nyt, og på den måde holder du dig ung. Pengene er ikke det vigtigste. Man skal kunne lide det, man laver, konstaterer Mingdong Dong.

NANOTEKNOLOGI

NANO KOMMER AF DET GRÆSKÉ ORD NANOS, DER BETYDER DVÆRG, OG REFERERER DERFOR TIL NOGET SMÅT. EN NANOMETER ER EN MILLIONTEDEL AF EN MILLIMETER. DET ER CA. 100.000 GANGE MINDRE END TYKKELSEN AF ET HÅR. SNART KAN MAN OPBYGGE NYE MATERIALER ATOM FOR ATOM OG MOLEKYLE FOR MOLEKYLE PÅ SAMME MÅDE, SOM MAN SÆTTER LEGOKLODSE SAMMEN. MERE PRÆCIST DREJER NANOTEKNOLOGI SIG OM AT UDVIKLE NYE MATERIALER OG PROCESSER MED FUNKTIONER OG EGENSKABER, SOM IKKE KAN OPNÅS PÅ ANDRE MÅDER. KILDE: WWW.INANO.DK

注释 KORT OM KINA

84 PROCENT AF DEN KINESISKE BEFOLKNING OVER 15 ÅR KAN LÆSE OG SKRIVE.
BLANDT DE 15-24-ÅRIGE ER DET 97,8 PROCENT (2000) KILDE: WWW.LEKSIKON.ORG

Det er over 30 år siden, Stig Thøgersen som ung sprogstuderende besøgte Kina første gang. Opholdet ændrede de fleste af hans forestillinger om Maos Kina, men fascinationen af Riget i Midten forblev intakt. Om kort tid udkommer den århusianske lektors doktorafhandling om det kinesiske uddannelsessystem oversat til kinesisk.

(UD)DANNELSESTUREN TIL KINA

En efterårsdag i 1974 stod en ung dansk stud.mag. fra København i menneske-mylderet på banegården i Beijing. Efter en uges togrejse gennem Polen, Rusland og Sibirien var han endelig fremme ved det sted, hvor han skulle opholde sig det næste års tid, og han var chokeret. Kineserne talte et sprog, han ikke forstod en brik af, og han havde dog læst kinesisk i tre år på universitetet.

– Jeg anede ikke, hvad der foregik omkring mig. Jeg havde gået til samtale-timer hos min kinesiske lærer i København. Hun kom fra en fin familie og havde lært sig at tale meget langsomt og omhyggeligt, så vi kunne forstå det. Men på banegården talte de hurtigt og med Beijing-dialekt, så jeg var på bar bund. Men der var ikke andet at gøre end at prøve sig frem, for der var næsten ingen,

der talte engelsk, husker Stig Thøgersen om den dag for over 30 år siden, hvor han pludselig stod midt i den kinesiske virkelighed, han havde hørt og læst så meget om.

Året før, i 1973, var det blevet muligt for danske universitetsstuderende at tage på studieophold i Kulturrevolutionens land, og den mulighed ville Stig Thøgersen ikke lade gå fra sig.

Hans fascination af Kina var tidligt blevet vakt af en engageret historielærer i gymnasiet, og det var nærmest lidt for sjov, han begyndte at læse kinesisk på Københavns Universitet.

– Efter gymnasiet havde jeg fået et formiddagsjob på en folkeskole, så jeg ledte efter et studium, hvor der kun var timer om eftermiddagen. Det var der på kinesisk, så jeg tænkte, at det kunne da

sikkert være meget sjovt at prøve, indtil jeg fandt ud af, hvad jeg rigtigt ville, fortæller Stig Thøgersen med et skævt smil.

FORESTILLINGEN OM EN TREDJE VEJ

Kina var i 70'erne centrum for mange forestillinger om en ny slags samfund – en tredje vej mellem Sovjetkommunismen og den vestlige kapitalisme.

– Kina var spændende, fordi det var helt anderledes end det, vi kendte. Det var en helt ny måde at leve på, så det ud til. Jeg havde en forestilling om en energisk og fremadrettet befolkning, som havde en stærk fællesskabsfølelse, der kom til udtryk i den måde, de arbejdede og levede på. På den anden side havde vi på studiet læst artikler fra *Folkets Dagblad*, som virkede dybt underlige. Det hele var slagord og fraser, så man

En marchkolonne af studerende på vej ud til et studieophold i en folkekommune for, som det hed sig, "at lære af bønderne".

FOTOS: SØREN CLAUSEN

Stig Thøgersen og Søren Clausen på markarbejde i en folkekommune.

anede ikke, hvad noget som helst handlede om, og det var med til at lægge et spændende slør over, hvad der egentlig foregik. Det var ikke til at gennemskue, og man måtte opleve det ved selvsyn, fortæller Stig Thøgersen.

Der var to fremherskende billeder af Kina efter Kulturrevolutionen, og de var så forskellige, at de simpelthen ikke kunne hænge sammen.

– På den ene side var der kinesernes selvfremstilling, som fortalte, at alt gik glimrende, at der var stor revolutionær entusiasme osv. På den anden side berettede kinesere, som var flygtet til Hong Kong, om fraktionskampe, mishandlinger og drab. Det var ikke til at vide, om det kun var enkelttilfælde. Jeg var meget forvirret over det. Men jeg troede, kineserne havde fat på noget rigtigt i deres

måde at opbygge socialismen på. Mao havde det der slogan om, at det var en rettighed at gøre oprør: Studerende havde ret til at kritisere deres lærere, og alle kunne kritisere embedsmænd og partifunktionærer, der ikke opførte sig ordentligt. Det syntes jeg lød rigtigt.

OVERVÅGNING

Trods sprogproblemerne på banegården i Beijing fik Stig Thøgersen indlogeret sig på kollegiet i tilknytning til den kinesiske sprogskole, hvor der var studerende fra både Vesten og mange tredjeverdenslande. Alle delte de værelse med særligt udvalgte kinesiske studerende.

– Kineserne boede normalt 8-10 personer på et værelse, men enkelte var blevet udvalgt til at dele værelse med en udlænding. Vi vidste ikke noget fra star-

ten, men det sivede langsomt ud, at de var blevet godt og grundigt instrueret i, hvad de måtte tale med os om. De skulle også lave udførlige rapporter til skolens kontor for udenlandske anliggender om, hvad vi foretog os, og hvad vi snakkede om. Der var helt klart tale om overvågning. Af og til var mine breve fra Danmark åbnet, når jeg fik dem, fortæller Stig Thøgersen.

Det gik hurtigt op for ham, at landet var langt mere ufrit og kontrolleret, end han havde drømt om. Retten til at kritisere var blevet ritualiseret. Studerende blev organiseret til at kritisere, når politiske modstandere skulle sættes på plads. Aktiv og spontan politisk engagement var en by i Rusland.

– Ingen havde deres egen mening om noget. Hvis man kom ind på at diskutere

politiske emner, fik man kun de samme standardsvar. Det var ret skræmmende. De fleste kinesere turde slet ikke snakke med udlændinge, for de vidste, de blev overvåget. Hvis man havde siddet og snakket med nogen i skolens kantine, blev de tit efterfølgende hevet til side, fordi de, der havde ansvaret for skolens sikkerhed, ville vide, hvad der var blevet talt om.

ØDELAGTE TOMATER

Undervisningen på skolen var langt fra moderne. Det var udenadslære fra ende til anden.

– Det var noget med at lære to-tre sider udenad til næste gang, og der var selvfølgelig altid kun ét rigtigt svar. Det var som at komme i den sorte skole i Danmark bortset fra, at lærerne var meget flinke.

Det teoretiske skulle efter Mao-kommunismens ideer kombineres med det

praktiske, så derfor var det obligatorisk for alle studerende at arbejde på fabrik og i de såkaldte folkekommuner.

– Det var der stor interesse for blandt de udenlandske studerende, for her havde man virkelig chancen for at finde ud af, hvordan livet foregik i Kina. Det troede vi i hvert fald. Men det viste sig hurtigt, at vi ikke engang fik lov til at overnatte i folkekommunen. Vi blev kørt derud og hentet igen om aftenen. Jeg arbejdede i et tomatvæksthus, hvor jeg skulle nippe de grønne skud på tomatplanterne af. Senere fandt jeg ud af, at skolen kom til at betale en større erstatning til folkekommunen, fordi vi ikke havde kunnet finde ud af at gøre det ordentligt. Vi havde taget livet af alt for mange tomater, fortæller Stig Thøgersen, der også nåede at opleve den katastrofale fattigdom i de kinesiske landområder.

– Det var måske i virkeligheden det største chok. Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at der levede mennesker under de forhold. Og så fik vi endda uden tvivl ikke de værste områder at se. I det hele taget fik vi kun det at se, som myndighederne ønskede. Vi kunne ikke gøre ret meget på egen hånd – ikke engang gå i biografen. Skolen fik et antal billetter, og så blev de heldige i samlet flok kørt til og fra biografen.

UDDANNELSE VEJEN FREM

Var der tvivl, inden han tog af sted, var den manet godt og grundigt i jorden, da han vendte tilbage til Danmark i sommeren 1975: Kina fungerede ikke som politisk model.

Til gengæld havde opholdet forstærket lysten til at forstå kineserne og det kinesiske samfund. Som forsker på Aarhus Universitet de sidste 25 år har Stig

Thøgersen især beskæftiget sig med de kulturelle og samfundsmæssige ændringer i Kinas landområder siden 1978, herunder uddannelse, kulturliv og socialforsorg.

– Der er ingen tvivl om, at det kinesiske uddannelsessystem har en stor andel i den økonomiske vækst, Kina oplever i dag. I modsætning til andre udviklingslande blev skolegang mere og mere almindeligt helt ude i landsbyerne fra 50'erne og fremefter. Man fik en generation, hvor de fleste faktisk kunne læse, skrive og regne. Da så de økonomiske reformer tog fart i 80'erne, var der en kritisk masse af folk, der kunne de grundlæggende ting, forklarer Stig Thøgersen.

Det relativt høje uddannelsesniveau skyldes ikke, at uddannelse har været et gratis "velfærds gode". Tværtimod. Selv under formand Mao kostede det at gå i skole.

– I modsætning til i dag var de videregående uddannelser gratis, men de lavere niveauer i uddannelsessystemet skulle man betale for dengang. Der findes ikke et effektivt skattesystem i Kina, der kan omfordele pengene, så alt skal laves for lokale midler. Hvis man i en landsby i en kommune vil have en skole, må man selv ud og finde en murer, en tømrer og nogle penge.

Etbarnspolitikken har ifølge Stig Thøgersen også været med til at fremme uddannelsesniveaue, fordi den har gjort det muligt for familierne at satse på uddannelse. Samtidig er der stor villighed til at betale det, det koster.

– En almindelig bondefamilie kan ikke finansiere en universitetsuddannelse, så mange låner af familien, og en del må ud på markedet for at låne penge. Det er en kæmpeinvestering for familierne, men det giver social prestige og selvfølgelig

adgang til bedre betalte job, så børnene kan forsørge deres forældre, når de bliver gamle.

KRITISK FORSKNING

Det er blevet noget lettere at lave samfundsvidenskabelig forskning om Kina de senere år. Først og fremmest er det blevet muligt at lave reelt feltarbejde i landet.

– Tidligere var der kun kinesernes egne skriftlige kilder at gå til, eller også kunne man interviewe emigranter i Hong Kong. I dag kan man rejse frit i landet, men det kræver stadig en særlig type visum fra Propagandadepartementet, hvis man skal lave forskning. Når man får det, er de lokale myndigheder til gengæld forpligtet til at hjælpe en, fortæller Stig Thøgersen, der gennem sine feltstudier i Shandong- og Yunnan-provinserne arbejder sammen med mange kinesiske samfundsforskere.

Han har endnu ikke oplevet at blive nægtet forskningstilladelse, selv om hans projekter ofte har haft en kritisk synsvinkel. Om kort tid udkommer hans doktordisputats om det kinesiske uddannelsessystem, *A County of Culture – Twentieth Century China Seen from the Village Schools of Zouping, Shandong* på kinesisk, og den indeholder en del kritik af KKP (Kinas Kommunistiske Parti).

– Men der er ikke rettet så meget som et komma i oversættelsen. Det ved jeg, for jeg har nemlig selv læst korrektur, så jeg vidste, at den blev oversat ordentligt.

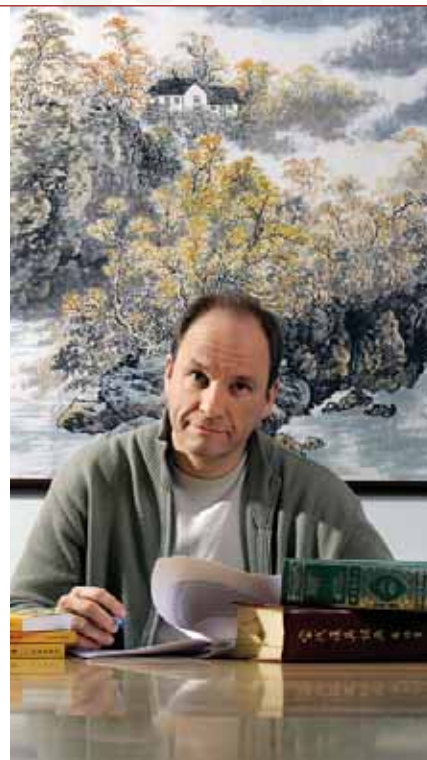

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

RØD BOG

DR. PHIL. STIG THØGERSEN

LEKTOR VED ØSTASIATISK AFDELING,
AARHUS UNIVERSITET

FØDT: 1952

ARBEJDER ISÆR MED DE KULTURELLE OG
SAMFUNDSMÆSSIGE ÆNDRINGER I KINAS
LANDOMRÅDER SIDEN 1978.

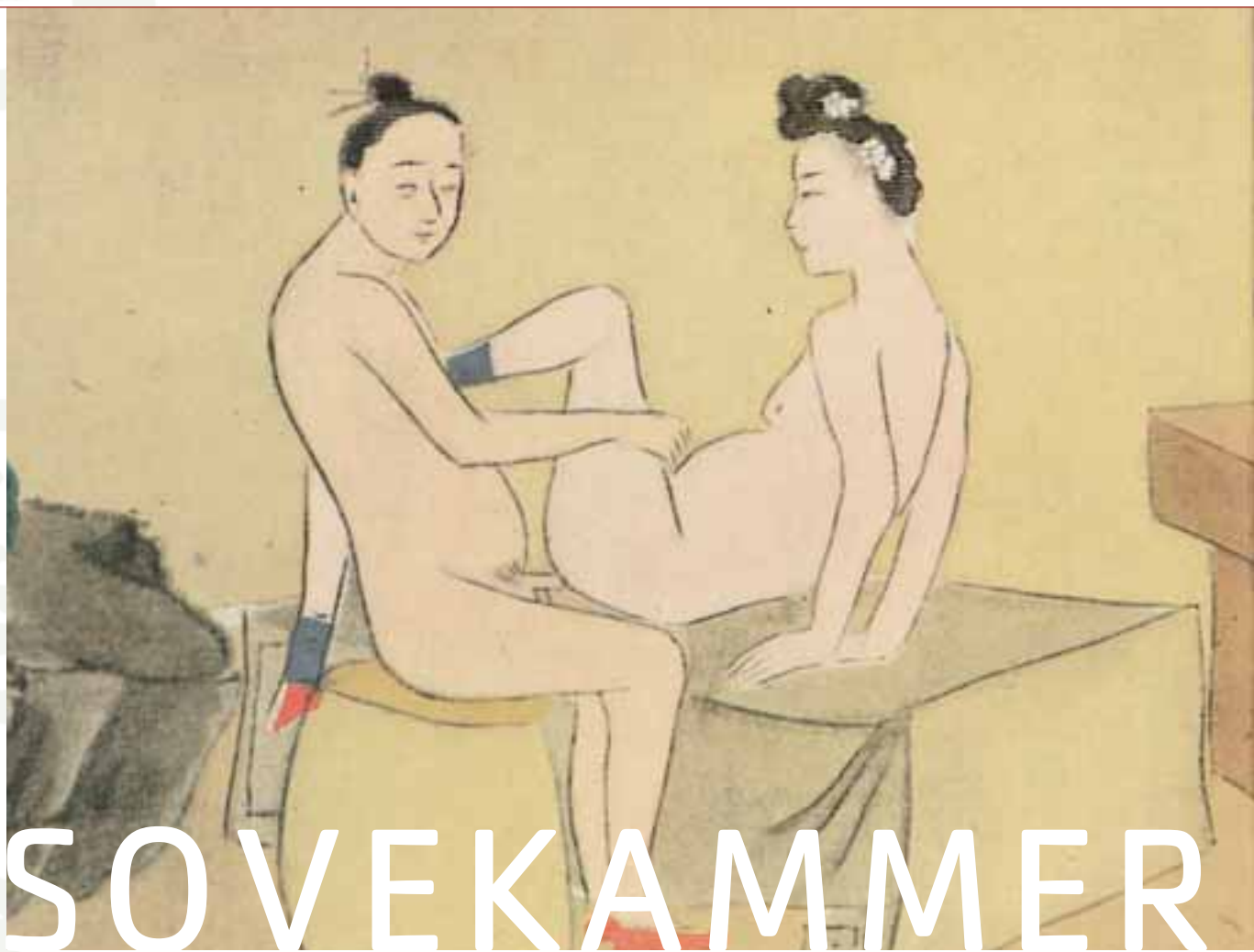
HANS DOKTORAFHANDLING "A COUNTY OF
CULTURE – TWENTIETH CENTURY CHINA
SEEN FROM THE VILLAGE SCHOOLS OF
ZOUHING, SHANDONG" (UNIVERSITY OF
MICHIGAN PRESS, 2002) UDKOMMER I
LØBET AF FORÅRET PÅ KINESISK.

DET SKER MEGET SJÆLDENT, AT
VESTLIGE DOKTORAFHANDLINGER
OVERSÆTTES TIL KINESISK.

注释 KORT OM KINA

DE OFFENTLIGE UDGIFFTER TIL UDDANNELSE I KINA UDGØR 2,3 PROCENT AF BNP.
I DANMARK ER TALLET 8,1 PROCENT (1997) KILDE: WWW.LEKSIKON.ORG

Illustrationerne er hentet fra bogen *Erotic Art of China*, Franzblau og Etienne, New York, 1977.

SOVEKAMMER

I DET GAMLE KINA

I oldtidens Kina blomstrede den sexologiske litteratur. Sex var en del af den daoistiske tradition *yangsheng* (pleje af livskraften), hvori der også indgik åndedrætsøvelser, diæter og fysiske øvelser. Elskov blev anset for at være livsforlængende, men manden blev rådet til at undgå ejakulation.

Verdens ældste eksisterende sexologiske værker stammer fra Kina. I slutningen af det 19. århundrede etablerede Krafft-Ebing og Havelock den egentlige videnskabelige sexologi, men interessen for og beskrivelser af emnet i mere uvidenskabelige sammenhænge har naturligvis eksisteret i mange kulturer og går langt tilbage i menneskehedens historie.

Når man alligevel kan betragte det kinesiske bidrag til emnet som decideret sexologisk litteratur, skyldes det den kinesiske sexologis empiriske grundlag og dens nære forbindelse til teoretiske medicinske anskuelser. Desuden indeholder den en detaljeret og grundig redegørelse for den seksuelt relaterede fysiologi.

Vores viden om seksualiteten i oldti-

dens Kina er for nylig blevet stærkt forøget. En række nye arkæologiske fund har således afdækket manuskripter, der relaterer sig til elskovskunsten. Blandt de mange skrifter, der dukkede op under udgravningen af Han-gravene ved Mawangdui i 1974, var hele syv værker, man kan henregne under den seksualtekniske litteratur. Værkerne vidner om

en veletableret tradition kaldet *fang-zhongshu* (sovekammerkunsten), der har floreret under Han-dynastiet (221 f.v.t. – 206 e.v.t.)

De erotiske tekster fra oldtidens Kina har ikke fokus på den seksuelle nydelse eller den romantiske kærlighed. De er snarere en del af en større daoistisk tradition, kaldet *yangsheng* (pleje af livskraften), der angår forskellige praksisser, som alle har det overordnede formål at harmonisere mennesket med den himmelske vej (*he tiandao*). Det gælder f.eks. åndedrætsøvelser, diæter og fysiske øvelser. Den generelle kosmologiske 'teori' baseret på yin og yang ligger til

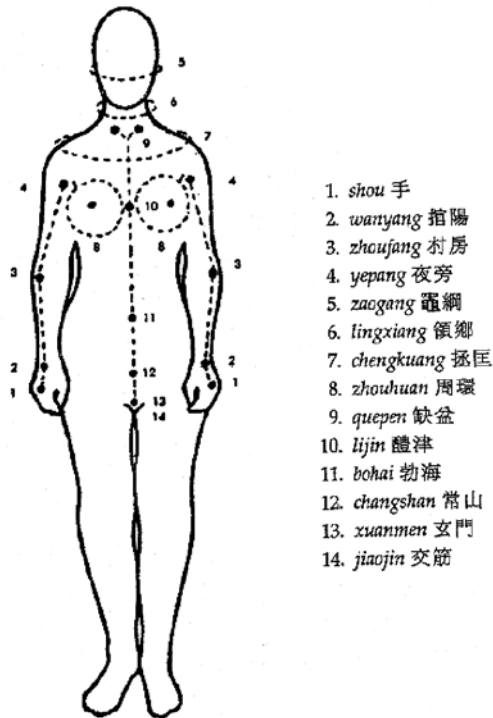
grund for enhver medicinsk og sexologisk forståelse i oldtidens Kina. Mand og kvinde er mikrokosmiske legemliggørelser af himmel og jord. Derfor må de seksualtekniske skrifter placeres inden for en større kontekst, der angår det religiøse, medicinske, esoteriske og makrobiotiske felt.

INGEN EJAKULATION

Et af de mest særegne træk ved den kinesiske elskovskunst er, at manden opfordres til ikke eller kun sjældent at ejakulere. Bag opfordringen ligger en dybtfølt overbevisning om, at den seksualdrift, der aktiveres, kan vendes indad i

kroppen og vitalisere legemet. Omvendt betyder det også, at ejakulationen anses for spild af livskraft.

En anden særdeles vigtig anskuelse er, at denne seksualdrift kunne overføres fra kvinden til manden. Både den mandlige og den kvindelige seksualdrift eller libido kaldes *jing*. Et af de centrale formål i den kinesiske elskovskunst var at forøge livskraft og livslængde ved, at manden under samlejet så at sige 'optager' kvindens orgasme (*yangan*), der formodes at kunne styrke mandens yangessens. Af og til støder vi på den tanke, at *coitus reservatus* og mandens opsamling af den kvindelige overflod af seksuel

Figuren ovenover er en genoptegning af den figur, der er tegnet ind i det oprindelige skrift, *He yingyang* (2. årh. f.v.t.), der blev fundet i en af Mawangdui-gravene. Den viser de kvindelige sensitive zoner og punkter, manden bør have kendskab til.

kraft (*jing*) kan dirigeres tilbage i kroppen, ledes op til hjernen og fylde den med vital kraft.

Den sensuelle nydelse fornægtes dog ikke i den kinesiske elskovskunst. Den er en del af den naturbetingede verden og dens udtryk, og derfor forekommer der aldrig i den traditionelle kinesiske tanke en forestilling om kødets syndighed eller en distinktion mellem eros og agape.

LIVSFORLÆNGENDE SEX

Det måske vigtigste og mest særegne ved den kinesiske elskovskunst er den medicinske orienterede tanke om, at man ved den seksuelle udøvelse mellem mand og kvinde kan forlænge livet og styrke helbredet. I den ældste kinesiske 'sovekammerlitteratur' gøres der hele tiden opmærksom på, at et liv uden sex anses for at være direkte skadeligt, men omvendt må især manden være varsom med sine seksuelle aktiviteter, for uden kendskab til den erotiske kunst risikerer han at udmatte sin livskraft i stedet for at styrke den.

Kvindens seksuelle kultivering bestod i reglen ikke i at optage kraft fra manden, men beroede på hendes egen evne til og i samspil med manden at regulere og dirigere sin *qi*-energi i kroppen. Dog findes der optegnelser i den senere seksuallitteratur om den daoistiske gudinde 'Den Vestlige Dronningemoder', der ifølge legenden tapper adskillige ynglinge for seksuel energi, hvilket giver hende udødelighed. At det ifølge daoistisk

elskovspraksis er muligt for kvinden at kultivere hendes yin-essens fremgår af skriftet *Jadekammerets hemmelige forskrifter* (*Yufang Bijue*). Med reference til Den Vestlige Dronningemoder statuerer dette skrift opfattelsen af kvindens mulighed for at udnytte mandlige partnere for at forøge både livskraft og ungdommelighed.

MAWANGDUI-TEKSTERNE

De syv seksualtekniske manualer, der blev fundet i Mawangdui i 1974, vidner om en veludviklet, kompleks og sofistikeret anskuelse af seksualakten. De indeholder en række anvisninger og repræsenterer det første led i en kæde af eksisterende kinesiske kilder om elskovskunsten.

Yangsheng fang (Anvisninger om at nære livet). Dette dokument beskæftiger sig med fire grupper af anvisninger. Den første angår manden og de seksuelle problemer, der måtte opstå, samt råd mod disse. Den anden omhandler de tilsvarende problemer hos kvinden. Den tredje består af forskrifter for samlejet, og den fjerde angår medicinske råd til generel styrkelse af vitaliteten hos mænd og kvinder.

Zhaliao Fang (Anvisninger om forskellige behandlinger). Denne sektion omhandler brugen af forskellige afrodisiaka og midler til at forstørre penis (*zu*) og mindske vagina (*xuanpin*).

Taichan Shu (Bogen om fødsler). I denne bog findes råd om, hvordan man

FOTO: POLFOTO

注释 HANENS ÅR BRINGER LYST OG NØD

KINESERNE UNDGAAR HELST AT BLIVE GIFT I ÅR. IFØLGE DET KINESISKE HOROSKOP, SOM FØLGER MÅNENS CYKLUS, TRÅDTE KINESERNE DEN 9. FEBRUAR IND I HANENS ÅR OG SAGDE FARVEL TIL ABENS ÅR. HANENS ÅR ER IKKE GUNSTIGT FOR INDGÅELSE AF ÆGTESKAB, SIGES DET. TIL GENGÆLD SKULLE LYSTEN TRIVES. HANENS ÅR MENES

måned for måned kan sikre sig en sund graviditetsperiode, metoder til at påvirke resultatet af barnets køn og forholdsregler ved begravelse af moderkagen m.m.

Shiwen (De 10 spørgsmål). Dette værk diskuterer ernæringsrigtig kost, metoder til styrkelse af *jing* gennem cirkulation af den vitale energi (*qi*); midler til at forskønne huden, massage, psykofysiologiske øvelser til at dirigere *qi* og samle *jing*, teknikker til brug for at undgå sædafgang og ikke mindst, hvordan man optager kvindens yin-essens under samlejet (*jie xing*).

He yinyang (Forening af yin og yang). Dette dokument indeholder flere sektioner. Den første sektion omhandler selve den seksuelle akt, der dels beskriver forspillet (*xidao*) og dels samlejet (*jie xing*). Under den første del omtales kys (*xiangru*), kærtegn (*caodun*) og kram (*xiangbao*) med vægtning på blidhed og ømhed. Anden del beskriver samlejevælgelser og samlejestillinger. Ydermere beskrives otte tegn på kvindens seksuelle ophidselse. Endelig er der en belæring om det helsebringende ved sex og en reddegørelse for de ti tegn på et vellykket samleje.

Zajin Fang (Anvisninger om magi). Dette meget korte dokument oprems

forskellige magiske metoder og besværgelser, som for en stor dels vedkommende kan anvendes i forbindelse med elskovskunsten.

Tianxia zhi dao dan (Talen om de højeste ting i verden). Dette dokument svarer i indhold stort set til *He yinyang*. Det indeholder en nøje beskrivelse af 12 seksuelt relaterede punkter i og omkring vagina (*xuanpin*). Hele værket beskæftiger sig primært med, hvordan kvinden opnår klimaks.

FRYGT FOR SEKSUEL AFMATNING

Da 'sovekammerteksterne' fortrinsvis er vejledninger for mænd, er relationerne til den kvindelige anatomi og seksualitet uhyre nøje beskrevet. Den kvindelige krop er plottet ind på det seksuelle landskabskort (se side 24) med mange forskellige punkter og områder, der angiver erogene zoner, som manden bør have kendskab til. Mens manden er yang-parten, er kvinden yin-parten i den kosmiske model, og hendes seksuelle essens eller det aktiverede begær betegnes med *yingjing* eller *yingqi*.

Fra Mawangdui-teksterne og frem til Song-dynastiets seksuallitteratur pointeres det, at kvinden elsker rolighed og vedvarende, men afskyr hastværk og voldsomhed. Hun udtrykker sine ønsker gennem lyde, bevægelser og tegn. Det forlængede forspil præsenteres som et nødvendigt led i at bringe kvinden til tilfredsstillelse.

Mandens sæd hævdes at besidde et materielt (*jingqi*) og energetisk (*jingye*) aspekt. Når sæden udtømmes ved ejakulation, uddør flammen – den seksuelle energi. Den seksuelle energi er ikke blot den seksuelle drift i snæver forstand.

Den er en livsenergi, der er nødvendig for at bevare et sundt legeme og en vital ånd. I Mawangdui-teksterne kaldes denne libido for 'den guddommelige vind' (*shenfeng*). Mandens seksuelle energi betegnes normalt med *yangqi*. Der lurede en konstant frygt for afmatning af den seksuelle energi i datidens kinesiske mænd. Som det så jamrende siges i *Xiuzhen Yulu* (sovekammerskrift fra ca. 100 f.v.t.): "Hvordan kan det være, at penis, som er født sammen med kroppen, dør før denne?"

GEMT VÆK

Med indgangen til Song-dynastiet (960-1279) forsvinder de tidligere udbredte manualer, der indgående rådede om sexlivet. Til gengæld vinder et andet seksuelt relateret fænomen indpas, nemlig den fodfetichisme, som består i indsnøring af kvindens fødder. Den konfucianske ideologi samt den massive indflydelse fra buddhismen under Song-dynastiet medførte, at den seriøse student og det lærde menneske ikke lod sig distrahere af seksuelt begær. Sexologien havde herefter ikke længere nogen social status og blev fortrinsvis gemt væk i gynækologiske og medicinske værker.

KLAUS BO NIELSEN ER PROJEKTMEDARBEJDER PÅ AFDELING FOR RELIGIONSVIDENSKAB. HAN HAR BLANDT ANDET SKREVET BOGEN "KINESISK FILOSOFI" (AARHUS UNIVERSITETS-FORLAG, 2003).

DESUDEN IKKE AT BRINGE NATURKATASTROFER SOM 2004-TSUNAMIEN I SYDØSTASIEN, MEN ØSTEN KAN VENTE SIG JORDSKÆLV OG TYFONER. VERDENSFREDEN SKULLE HAVE BEDRE VILKÅR. DET MENER I HVERT FALD KINESISKE SANDSIGERSKER, FOR DER ER GUNSTIGE VIBRATIONER I FORHOLD TIL KOMPROMISER OG FREDELIGE LØSNINGER. KAMPEN MOD AL-QAEDA DERIMOD BLIVER HÅRD OG VIL KRÆVE MANGE OFRE, MEN SÅ ER DER OGSÅ EN SEJR OVER TERRORISMEN I SIGTE. KILDE: CHINA DAILY

注释 KORT OM KINA

KINESERNE INDTAGER GENNEMSNITLIG 2897 KCAL. OM DAGEN.

FOR DANSKERNES VEDKOMMENDE ER TALLET 3407 KCAL. (1997) KILDE: WWW.LESIKON.ORG

DANSKERE ER TIL KLASSISK

KINESISK KULTUR

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Anne Wedell-Wedellsborg er professor ved Østasiatisk Afdeling på Aarhus Universitet. Hendes forskningsområde er kinesisk kultur, herunder moderne kinesisk litteratur og åndshistorie.

Abekongen er en meget elsket figur i Kina, og i Danmark er han takket være tegnefilm en af de få ting, danskere kender fra kinesisk kultur – ud over skrifttegn, te, silke og forårsruller. Illustrationen er hentet fra bogen *Tigerdræberen Wu Song*, Vibeke Børdahl, København, 1989.

Beder man en kineser om navnet på en kendt dansk forfatter, vil en meget stor del af de 1,3 milliarder kinesere sige H.C. Andersen. Men hvad hvis man spørger en dansker om det modsatte – navnet på en kendt kinesisk forfatter. Og Mao og hans lille røde tæller ikke ...

Sandsynligvis må de fleste trække opgivende på skuldrene.

Kendskabet til kinesisk litteratur, eller bare en repræsentant for den, har ikke bredt sig til den brede offentlighed i Danmark – på trods af, at der i de senere år er oversat en del, og at Kina for eksempel har en nobelpristager i litteratur, Gao Xingjian (2000). I 2003 udkom hans første bog på dansk, *Et ensomt menneskes bibel*.

Et andet bud på et oplagt oversættelsesemne kunne være Kinas ubestridte nationale hovedværk: fem-bindsromanen *Drømmen om det røde værelse* fra slutningen af 1700-tallet. Romanen handler om en ung mand fra en overklassefamilie. Det er en kærlighedshistorie, men også en sindrig filosofisk og psykologisk fremstilling og en beretning om familiens gradvise forfald. Værket er aldrig blevet oversat til dansk.

– Det er et stort arbejde at oversætte sådan et værk, og med sin længde, detaljerighed og kompleksitet er det nok ikke nogen oplagt sællert, siger Anne Wedell-Wedellsborg, professor ved Østasiatisk Afdeling på Aarhus Universitet.

KONGE OVER ALLE

Til gengæld kan mange danskere ved nærmere eftertanke navnet på et kinesisk fabeldyr. Den uovertrufne, modige, frække og insisterende "abekongen", som har været vist i dansk tv som tegnefilm.

– Abekongen er den mest kendte mytiske figur i Kina. Han stammer oprindeligt fra en roman fra 1500-tallet, hvor abekongen ledsager en munk. Munken var en virkelig person fra Tang-dynastiets tid. Med romanen blev abekongen hurtigt opfattet som hovedperson. Han står for alt det, som ikke var sømmeligt, og som man ikke gjorde eller ikke burde gøre ifølge den konfucianske tankegang. Han er en meget elsket figur, fortæller Anne Wedell-Wedellsborg.

Kinesisk kultur handler i danske øjne meget om klassiske ting som skrifttegn, te og silkedragter, men også om mao-sko og mad. I 70'erne kom forårsrullerne, så Kina-restauranter, og i dag er der i større byer kinesiske supermarkeder, og der er nærmest ikke den danske by med et ledigt hjørne, der ikke har fået en China-box-take-away.

– Interessen for Kina har været meget enten-eller. Europa var, da Marco Polo rejste ud, en underlegen civilisation i forhold til Kina, og i 1600-tallet rejste jesuitter ud for at missionere i Kina. De sendte rapporter hjem om dette fantastiske sted. Men efter den store europæiske Kina-fascination i første halvdel

注释 KINESERE SER DANSK TV

BÅDE TV 2 OG DR HAR DE SENERE ÅR HAFT SUCCES MED AT SÆLGE DANSKE TV-PROGRAMMER TIL KINA. TV 2 HAR EKSPORTERET UNDERHOLDNINGSKONCEPTET "DEN STORE KLASSEFEST", OG DR-SERIEN "NYFØDT" HAR VÆRET ET STORT HIT. KILDE: FYENS STIFTSTIDENDE

af 1700-tallet vender det. Kina bliver det underlegne land. Efter Maos død udgav vi en bog om den kinesiske demokratibevægelse, men den havde nærmest intet publikum på det tidspunkt, for i 80'erne var man mere interesseret i Kina som et nyt marked. Senere kom fokus på Kinas brud på menneskerettighederne. I dag er det igen ved at vende til en positiv stemning, siger Anne Wedell-Wedellsborg.

KINESERNE KOMMER

I de senere år har f.eks. moderne kinesiske film fået et anseligt internationalt publikum med film som *House of the Flying Daggers* eller *Hero*. De er til gengæld ikke særligt kinesiske i visse kineseres øjne.

– Filmene repræsenterer en bestemt genre som Vestens westerns osv. Det visuelle og æstetiske udtryk i de film er for nogle blevet indbegrebet af Kina, men i Kina er filmene blevet kritiseret for at vise et eksotisk Kina, sådan som vesterlænderne vil se det.

På spørgsmålet om, hvad vi kommer til se fra Kina i fremtiden i Danmark, svarer Anne Wedell-Wedellsborg:

– Mange flere kinesere! Og der vil komme kinesiske brands. Mange firmaer har fået produceret deres varer i Kina, men nu begynder kineserne for alvor at skabe selv. De har en utrolig drivkraft og energi til at bygge ovenpå. Det vil for eksempel både være inden for kunst, mode og computerteknologi.

– OG KINESERNE ER TIL

H.C. ANDERSEN, KIERKEGAARD OG DOGMEFILM

H.C. Andersen er ubetinget den danske kulturpersonlighed, som flest kinesere forbinder med Danmark. Det er takket være hans eventyr; rejsedagbøger, romaner osv. kender kineserne ikke rigtigt. Det skyldes især, at eventyrene i Mao-tiden var noget af den litteratur, som var af højeste kvalitet, fortæller professor Anne Wedell-Wedellsborg fra Østasiatisk Afdeling på Aarhus Universitet.

Under Mao var det ikke overraskende socialt orienterede eventyr som *Den lille pige med svovlstikkerne*, som fangede, og der er sågar skrevet en kinesisk fortsættelse til *Kejserens nye klæder*. Her bliver kejseren afsat, fordi han har holdt folket for nar.

En anden dansk kulturpersonlighed, som i hvert fald i intellektuelle kredse er et stort navn, er filosofen Søren Kierkegaard.

– Efter Maos død er der i 80'erne og 90'erne stor fokus på individet i Kina. Og man ser f.eks. begrebet "hin enkelte" fra Søren Kierkegaard optræde i kinesiske tekster. Der er også ved at blive lavet ny-oversættelser, direkte fra dansk, på grundlag af den nye kritiske udgave af Søren Kierkegaards tekster, siger Anne Wedell-Wedellsborg.

Sidste år var Østasiatisk Afdeling på Aarhus Universitet arrangør af en stor poesifestival, hvor nogle af Kinas og Danmarks bedste poeter deltog, og her hørte Anne Wedell-Wedellsborg om en ny dansk kultursucces i Kina:

– En af de kvindelige deltagere fra Kina fortalte, at danske dogmefilm i intellektuelle kredse var noget af det hotteste på det tidspunkt i Kina.

MASTER I

INTERNETKOMMUNIKATION

Fra september 2005 tilbyder Aarhus Universitet en ny masteruddannelse i internetkommunikation.

MIC, som uddannelsen vil hedde i daglig tale, er en kommunikationsstrategisk videreuddannelse, der står på tre faglige ben.

Det første ben er en generel medie- og samfundsforståelse. Internettet placeres i en makrosocial kontekst, der fremtræder som et mere og mere komplekst kommunikationslandskab, som den en-

kelte virksomhed eller institution skal kunne navigere i. Det andet ben placerer internettet i en mikrosocial kontekst, hvor uddannelsen fokuserer på kvantitative og især kvalitative metoder til evaluering af internetkommunikation. Her arbejdes bl.a. med redskaber fra sociologien og medievidenskab. Det tredje ben drejer sig om, hvordan analysen af den makrosociale og den mikrosociale kontekst for brugen af internettet kan anvendes i den helt konkrete tilrettelæg-

gelse af virksomhedens eller institutionens medie- og kommunikationsstrategi.

Uddannelsen henvender sig til personer med mellemlange eller lange videregående uddannelser, og der kræves mindst to års praktisk erfaring med professionel kommunikation i og på vegne af en virksomhed eller en institution.

Yderligere information på www.au.dk/evu

NYE EFTERUDDANNELSER FOR GYMNASIELÆRERE

Den nye gymnasireform kræver efteruddannelse af gymnasielærere, og her spiller Aarhus Universitet en central rolle. Universitetet tilbyder kurser i "Almen Studieforberedelse", som er en af nyskabelserne i gymnasireformen. Almen Studieforberedelse er et samarbejde mellem fagene inden for gymnasiets tre hovedområder: naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab.

Aarhus Universitet har udviklet det skræddersyede efteruddannelseskursus for gymnasielærerne sammen med Gymnasieskolernes Rektorforening og Gymnasieskolernes Lærerforening med støtte fra Undervisningsministeriet. Aarhus Universitet udbyder også kurser i Almen Sprogforståelse sammen med Århus Amt. Læs mere på www.au.dk/evu

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE 2005-2006

VED AARHUS UNIVERSITET

Aarhus Universitet udbyder en række kompetencegivende efter- og videreuddannelsesforløb. Denne oversigt indeholder både hele uddannelser, moduler og enkeltfag. Undervisningen er tilrettelagt på deltid, så man kan uddanne sig uden for normal arbejdstid. Al undervisning er forskningsbaseret, hvilket giver mulighed for at komme i dybden, for at få fagligt overblik og erhverve tværfaglige kompetencer.

HVAD ER KOMPETENCEGIVENDE EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE?

Universiteterne tilbyder tre typer kompetencegivende efter- og videreuddannelse:

- heltidsuddannelser og enkeltfag tilrettelagt på deltid,
- masteruddannelser og
- diplomuddannelser.

De to sidstnævnte er specielt udviklet med et efter- og videreuddannelsesmål for øje.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Undervisning tilrettelagt på deltid, betyder, at en heltidsuddannelse, som har en studiebelastning på et årsværk, på deltid vil have en varighed på mindst to år. Et årsværk svarer til 60 ECTS-point.

Fjernundervisning er henvendt til interesserede over hele landet. Den inkluderer koncentrerede undervisningsseminarer, hvis antal varierer fra uddannelse til uddannelse. Seminarerne rummer såvel lærerstyret undervisning som undervisningsformer, der kræver deltagerens aktive medvirken i form af oplæg,

gruppearbejde og lignende. Det er vigtigt, at man har mulighed for at deltage i seminarerne, da de udgør en central del af undervisningen. I tiden mellem seminarerne arbejdes der mere selvstændigt, enten individuelt eller i grupper. En del uddannelser anvender internet og konferencesystemer til undervisning og vejledning.

Ved aftenundervisning mødes de studerende og underviserne oftere end i fjernundervisningsforløbene. Undervisningen er normalt placeret sent om eftermiddagen eller om aftenen på hverdage, eventuelt suppleret med nogle få weekender. Undervisningen foregår i de fleste tilfælde i Århus.

ANSØGNING OG OPTAGELSE

Ansøgningsfristen er 1. juni 2005 for undervisning, der starter i efteråret 2005, og den 15. november 2005 for undervisning, der starter i foråret 2006. Ansøgningsskema fås hos Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse, og ansøgning sendes til universitetet sammen med kopier af eksamensbeviser m.m. i henhold til adgangskravene.

DELTAGERBETALING

Der er deltagerbetaling, som dækker en del af udgifterne til undervisning og administration; derudover yder staten et tilskud. Deltagerbetalingen opkræves pr. semester før undervisningens begyndelse (dvs. halvårligt). Man binder sig for ét semester ad gangen. Statstilskuddet til kompetencegivende efter- og videreud-

dannelse fastsættes i finansloven for et år ad gangen. Universitetet tager derfor forbehold for eventuelle ændringer i deltagerbetalingen.

SU, SVU OG ORLOV TIL UDDANNELSE

Man kan ikke få SU til efter- og videreuddannelse. Man kan derimod søge SVU (statens voksenuddannelsesstøtte), hvis man opfylder betingelserne, og uddannelsen foregår som heltidsundervisning. Kravet om heltidsundervisning kan eventuelt opfyldes ved at kombinere flere deltidsfag/-uddannelser. Læs mere om SVU på www.svu.dk

ENKELTFAG I DAGTIMERNE – TOMPLADSORDNINGEN

Det er muligt at følge enkeltfag i dagtimerne. Undervisningen foregår sammen med de ordinære heltidsstuderende, og det er en forudsætning for optagelse, at der er ledige pladser på det ønskede enkeltfag, og at man opfylder adgangskravene. Yderligere information om enkeltfag i dagtimerne (tompladsordningen) findes på www.au.dk/da/evu/tomplads.htm

INFORMATIONSMATERIALE

De korte omtaler af forløbene på de næste sider giver et indtryk af mulighederne. For hvert forløb er der en fagbeskrivelse, som fås hos Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse, telefon 8942 6761 (hverdage kl. 10.00-14.00, onsdag kl. 12.00-16.00), e-mail: evu@au.dk eller bestilles på www.au.dk/evukatalog

HELTIDSUDDANNELSER

PÅ DELTID

ANTROPOLOGI 5301

Organisationsantropologi, modul II. Temaer: Hvordan er forholdet mellem individ, organisation og omverden? Hvad har globalisering og fleksibilitet betydet for arbejdslivet i de seneste årtier? Hvordan virker virksomhedskultur? Indgår i suppleringsuddannelsen i Organisationsantropologi. Modul I skal være bestået, for at man kan optages.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

ENGELSK 5302

Engelsk, første del af bacheloruddannelsens 3. år.

Undervisningsforløbet består af tre emneforløb:

1) Oversættelse dansk-engelsk og engelsk-dansk, 2)

Early Modernism: 1895-1915, 3) The Learning and Teaching of English as a Second Language.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FILOSOFI 5300

Argumentationsteori og logik. Kurset behandler spørgsmål som: Hvad er et argument? Hvordan identificerer og evaluerer man et argument? Hvordan diagnosticeres fejlslutninger? Og hvad vil det overhovedet sige, at ræsonnementer er rationelt forpligtigende – at visse ting følger logisk fra visse andre ting?

Varighed: september 2005 – januar 2006

Aftenundervisning

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FILOSOFI 5303

Moral i teori og praksis. Ethiske grundpositioner forbindes med emner som universel moral, relativisme og det gode liv. Fokus på problemstillinger inden for pædagogik, sundhedsarbejde, socialarbejde, samt på konkrete værdi-politiske spørgsmål. S. Kierkegaard, J.P. Sartre, J.S. Mill, K.E. Løgstrup m.fl.

Varighed: september 2005 – august 2006

Aftenundervisning

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FILOSOFI 5304

Projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik giver de videnskabsteoretiske og metodiske forudsætninger for projektarbejde, i forhold til eget forskningsprojekt eller i forbindelse med undervisning og vejledning af studerende. Der sigtes hovedsageligt imod sundhedsområdet. Enkeltfaget udbydes både efterår 2005 og forår 2006.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FILOSOFI 5305

Indretnings filosofi. Om lokalernes antropologi, teknologi og metafysik: hjemmets, institutionernes, arbejdets og fritidens lokaler, deres historie og fremtid. Hvordan opfyldes og ændres behov, interesser og visioner gennem indretning og udstyr af et rum?

Varighed: september 2005 – januar 2006

Aftenundervisning, torsdage

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FRANSK 5306

Almen sprogforståelse. Indblik i moderne teorier om sprog. Hvad er sprog og sprogtyper, hvordan afgrænses, læres og bruges sprog? Teorier, der behandler sproget enten som system eller som kommunikationsmiddel. Om sprogets forhold til kultur og samfund, sproglig variation samt argumentation og retorik.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 15. november 2005

GRÆSK ARKÆOLOGI 5307

Introduktion til græsk arkæologi. Kurset giver kendskab til basale metoder og redskaber til studiet af græsk kunst og materiel kultur. Der fokuseres på de største af det antikke Grækenlands byer og helligdomme, såsom Athen, Olympia og Delfi.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning over internet

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

GRÆSK ARKÆOLOGI 6302

Græsk keramik og vasemaleri. Græsk keramik indbefatter et af græsk kulturs rigeste billedmaterialer og er den vigtigste kilde til de græske myter. Med udgangspunkt i Athens keramikproduktion i arkaisk og klassisk tid giver kurset et indgående kendskab til ikonografi, teknik, funktion samt keramikens betydning i oldtidens handel.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning over internet

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 15. november 2005

MODERNE GRÆSK SPROG OG KULTUR 5308

Græsk propædeutik, modul I. Studier af det moderne Grækenland er emnet for suppleringsuddannelsen i Moderne græsk sprog og kultur, der består af 3 moduler. Modul I er et introduktionsforløb, hvor der gives de grundlæggende sproglige forudsætninger plus indsigt i landets litteratur, kultur, historie og samfundsforhold.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. lørdagsseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

HISTORIE 5309

Suppleringsuddannelse i Historie. Litteratur- og Informationsøgning, Verdenshistorie, Danmarkshistorie, Historisk Metode og et Historisk Emneområde. Der er tale om et afrundet studieforløb.

Varighed: september 2005 – august 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

HISTORIE 5310

Sidefagsuddannelse i Historie. Litteratur- og Informationsøgning, Verdenshistorie, Danmarkshistorie, Historisk Metode og et Historisk Emneområde, to Historiske Temaer: a) før 1750 og b) efter 1750 samt enten et Samfundsvidenskabeligt Tema (HUM-baggrund) eller Videnskabsteori (SAMF-baggrund).

Varighed: september 2005 – august 2008

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

IDÉHISTORIE/TEOLOGI 5312

Kierkegaard – eksistens, digtning og kristendom.

Gud på ny? Gud eller guder? Don Juan og musikken. Faust og individet. Liv og digt. Kierkegaards virkningshistorie. Hegel, Fichte, Dostojevskij, Nietzsche, Blixen, T. Mann, Heidegger, Løgstrup, Sløk, Kundera.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 1.500 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

IDÉHISTORIE/FILOSOFI 5313

Kulturmøde – religion og livssyn. Den vestlige kulturs tænkning og idéhistorie i sin selvforståelse og i samspil med andre kulturer: tilblivelseshistorier, kristendom/islam, oplysningsideen, menneskerettigheder, religion/sekularisering, multireligiøsitet, globalisering, fundamentalisme, metafysik mv.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

ITALIENSK 5314

Modul II af sidefags- eller bacheloruddannelse

omfatter en kombination af: a) sproglige elementer (oversættelse, skr. sprogfærdighed, grammatik) og b) kulturelle og litterære elementer. Henvender sig til undervisere, virksomheds- eller institutionsansatte, der har brug for kompetencer inden for italiensk sprog og kultur.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JAPANSK 5311

Japansk sprog. Kurset giver færdighed i at læse, tale og skrive moderne japansk på et elementært niveau. Svarer til disciplinen "propædeutik 1" og er på begynderniveau. Del af bacheloruddannelsen i Japansk. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Fjernundervisning med lørdagsseminarer
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 5315

Modul I, 1.-4. semester, af den juridiske BA består af undervisning i fagene Familie- og arveret, Dele af formueret, Ret og samfund samt Statsforfatningsret. Alle fag afsluttes med eksamen i forårssemestret 2007. Modul I er adgangsgivende til videre studieforløb på bacheloruddannelsen. *Varighed: august 2005 – august 2007*
Torsdage kl. 18.15-21.45
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 5316

Modul II, 5.-6. semester, af den juridiske BA består af 2 semestres undervisning i de to fag Strafferet og straffeprocess samt Retshistorie, alm. retslære og rets-sociologi. Studerende, der har fulgt Modul I har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Afsluttes med skriftlig eksamen. *Varighed: august 2005 – august 2006*
Tirsdage kl. 18.15-21.45
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 5317

Modul III, 7.-11. semester, af den juridiske BA består af Formueret, Forvaltningsret og Folke- og EU-ret. Desuden skrives der en obligatorisk opgave. Der afsluttes med skriftlige og mundtlige eksaminer. Modul I skal være bestået ved undervisningens start. Bestået Modul I, II og III resulterer i BA-bevis. *Varighed: august 2005 – januar 2008*
Torsdage kl. 18.15-21.45
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 5318

Strafferet og straffeprocess og Retshistorie, alm. retslære og rets-sociologi. Enkeltfag på den juridiske BA's Modul II. Studerende, der har fulgt Modul I, har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Fagene afsluttes med skriftlig eksamen. *Varighed: august 2005 – august 2006*
Tirsdag aften
Pris: 1.500 kr. pr. semester pr. fag
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 5319

Folke- og EU-ret. Der undervises i faget Folke- og EU-ret som enkeltfag på den juridiske BA's Modul III. Studerende, der har fulgt Modul I, har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Faget afsluttes med en mundtlig eksamen. *Varighed: august 2005 – januar 2006*
Torsdag aften
Pris: 1.500 kr.
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

JURA 6303

Forvaltningsret. Der undervises i faget Forvaltningsret som enkeltfag på den juridiske BA's Modul III. Studerende, der har fulgt Modul I, har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Faget afsluttes med en mundtlig og en skriftlig eksamen. *Varighed: februar 2006 – august 2007*
Torsdag aften
Pris: 1.500 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 15. november 2005

Ved alle udbud i jura vil der være enkelte lørdagsseminarer.

LITTERATURHISTORIE 5320

Kunstarternes digitalisering. Udgangspunkt i den stigende digitalisering og brug af computermediet i gængse og klassiske kunstarter. Kurset giver teoretisk forståelse af digitaliseringens problemstilling og praktisk indførelse i digitale kunstværker og kvalificerer til at analysere og formidle de enkelte digitale kunstværker. *Varighed: september 2005 – januar 2006*
Fjernundervisning m. weekendseminarer
Pris: 2.000 kr.
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

NORDISK 5321

Kultur- og mediekundskab beskæftiger sig med kulturelle fænomener og medieprodukter ud fra æstetiske, historiske, teoretiske og analytiske indgangsvinkler. Tekstlige analyseredskaber bringes i spil inden for et bredt kulturelt felt suppleret af visuel analyse og teori. Del af BA- eller sidefagsuddannelsen i nordisk. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Fjernundervisning m. weekendseminarer
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

NORDISK 5322

Dansk litteraturhistorie. Denne disciplin er grundlæggende i både bachelor- og sidefagsstudiet. I kurset gennemgås hovedtrækkene af den nordiske litteraturhistorie fra Middelalderen til i dag. Disciplinen kan indgå som en del af bacheloruddannelsen eller af sidefagsuddannelsen i nordisk. *Varighed: september 2005 – august 2007*
Fjernundervisning m. weekendseminarer
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

NORDISK 5323

Mediebegivenheder. Hvad er forholdet mellem en begivenhed og det, billedmediernes tegner af den? Dette kursus vil med udgangspunkt i aktuelle cases (OL, kongelige bryllupper, 11. september) arbejde med medialiseringens betydning i den aktuelle globale verdensorden. Disciplinen kan bl.a. indgå i bacheloruddannelsen i nordisk. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Fjernundervisning m. weekendseminarer
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

NORDISK 5324

Sprog I. Disciplinen omfatter praktisk kunnen og teoretisk viden om det danske sprogs opbygning og brug, herunder skriftlig og mundtlig fremstilling. Disciplinen kan indgå som en del af bacheloruddannelsen eller af sidefagsuddannelsen i nordisk. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Fjernundervisning m. weekendseminarer
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

RUSSISK 5325

Russisk propædeutik. Begynderundervisning. Bestået prøve giver adgang til at søge optagelse på grundfag i russisk ved AU og kan anvendes i forbindelse med ansøgning om optagelse på BA-uddannelsen i russisk ved Handelshøjskolen i København. Indhold: tekstlæsning, grammatik, oversættelse og samtaleøvelser med indfødt russisk lektor. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Onsdage 18.00-21.45
Pris: 2.000 kr. pr. semester
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSFAG 5326

Komparativ politik I og II omfatter teorier om politisk adfærd, holdninger og skillelinjer samt teorier om politiske institutioner og deres virkemåde. Inddrager empiri om andre landes politiske systemer samt EU. Indeholder et fremtrædende element af metodeanvendelse. Del af sidefag. *Varighed: august 2005 – januar 2006*
Fjernundervisning m. seminarer
Pris: 15.400 kr.
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSFAG 5327

Komparativ politik I (for studerende med hovedfag i historie) omfatter teorier om politisk adfærd, holdninger og skillelinjer samt teorier om politiske institutioner og deres virkemåde. Indeholder et fremtrædende element af metodeanvendelse. Del af sidefag. *Varighed: august 2005 – januar 2006*
Fjernundervisning m. seminarer
Pris: 7.500 kr.
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSFAG 5328

Metode I-II. Metode I behandler samfundsvidenskabelige analyseredskaber og metoder. Introduktion til klassisk statistik og kvalitativ interview-proces. Metode II gennemgår grundlæggende statistiske begreber som gennemsnit og varians samt statistiske slutninger fra stikprøver til varians- og regressionsanalyse. Del af sidefag. *Varighed: september 2005 – august 2006*
Fjernundervisning m. seminarer
Pris: 7.500 kr. (et fag) / 15.400 kr. (begge fag)
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSFAG 5329

Politiske ideologier og ideologianalyse. Politiske ideologiers historiske og moderne betydning for samfundsudviklingen. Ideologiers funktion som legitimering af magtforhold, deres forankring i bestemte interesser, deres kulturelle og idémæssige indhold samt deres transformation og anvendelse i det moderne samfund. Del af sidefag. *Varighed: august 2005 – januar 2006*
Fjernundervisning m. seminarer
Pris: 5.600 kr.
Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSFAG 6304

Europæisering – nationale konsekvenser af europæisk integration ser på de konsekvenser, som det øgede samarbejde på EU-niveau har for fastlæggelse af medlemslandenes nationale politik og for ændringer i de nationale politiske beslutningsprocesser og administrative systemer. Del af sidefag.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. seminarer

Pris: 5.600 kr.

Ansøgningsfrist: 15. november 2005

SAMFUNDSFAG 6305

International politik præsenterer de vigtigste teorier, metoder og analyseredskaber, som anvendes inden for studiet af international politik: realisme, liberalisme, den engelske skole, konstruktivisme, international politisk økonomi og udenrigspolitik. Teoriene belyses i konkret empirisk anvendelse. Del af sidefag.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. seminarer

Pris: 12.600 kr.

Ansøgningsfrist: 15. november 2005

TEOLOGI 5330

Kirkehistorie. Kirken i Europa og de politiske omvæltninger i det 20. århundrede: De europæiske kirker og 1. Verdenskrig, forholdet mellem stat og kirke i Frankrig, Rusland og Tyskland, kristendom og nazisme, kirken i Danmark og Norge under 2. Verdenskrig, enhedsbestræbelser efter 2. Verdenskrig og kirken under kommunismen.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Aftenundervisning

Pris: 1.500 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

TEOLOGI

Religionsfag I og Etik og religionsfilosofi I. Religionsfag I indfører hovedbegreberne inden for religionsteori og religionsfænomenologi med vægt på det komparative perspektiv, hvor religion som et globalt kulturfænomen studeres systematisk ud fra generelle religionsvidenskabelige kategorier såsom myter, guder, ritualer og renhedssystemer. I forlængelse heraf behandler Etik og Religionsfilosofi dels spørgsmålet om den kristne tros konsekvenser for menneskelig handling (etikken), mens religionsfilosofien forholder sig til kristendommens gyldighedskrav og problematiseringen heraf.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Tirsdag aften

Pris: 1500 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

TYSK 5331

Tysk litteratur efter 1990. Kurset vil undersøge postmoderne fortællepraksis hos bl.a. Christoph Ransmayr, Urs Widmer og Robert Schneider. Forløbet skal give indblik i forfatterens værksted og træne i en tekstlæsning, der ikke spørger, hvad teksten betyder, men hvordan den er lavet.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr.

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

TYSK 5332

Bacheloruddannelsens sidefagsmodul i tysk. Forløbet indeholder kurser og projektorienteret undervisning inden for tysk historie og samfundsforhold, tysk litteratur, tysk sprog samt sprogfærdighed.

Varighed: september 2005 – januar 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr. pr. semester

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

MASTERUDDANNELSER

FILOSOFI 6480

Master i etik og værdier i organisationer. Målgruppen er personer beskæftiget med f.eks. organisationsudvikling, ledelse, formidling, Human Ressource og undervisning. Giver teoretisk forankret indsigt i, hvordan man afkoder, formulerer, prioriterer og formidler organisationers etik og værdier. Modul 2 og 3 udbydes.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 20.000 kr. pr. modul

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

FOLKESUNDHEDSVIDENSKAB 6101

Master of Public Health er en 2-årig akademisk uddannelse i folkesundhedsvidenskab. Udbydes ved Aarhus Universitet og Københavns Universitet i samarbejde med Syddansk Universitet. Sigte: planlægning, ledende og evaluerende funktioner i sundheds- og socialvæsenet og i private virksomheder. MPH Århus: tlf. 8942 3180.

Varighed: september 2006 – august 2008

Århus, 1. år: dagtimerne, 2. år: deltid

Pris: 96.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. november 2005

FYSIK 5600

Master i fysik. Målgruppen er hovedsagelig underviser på gymnasialt niveau i fysik. Deltagerne opnår kompetencer i nye fagområder som materiale-, nano-, optisk-, astro- og geofysik. Ud over faglig supplering får deltagerne formidlingsmæssige kompetencer via undervisning i fysikdidaktik. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – januar 2008

8 fredage pr. semester

Pris: 26.400 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

GEOVIDENSKAB 5660

Master i geovidenskab. Uddannelsen giver indsigt i Danmarks yngre geologiske udvikling, er anvendelsesorienteret og omhandler bl.a. en gennemgang af terræret, kvartæret, vandkvalitet, geofysiske kortlægningsmetoder og GIS. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – januar 2008

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 40.800 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

HUMANISTISK SUNDHEDSVIDENSKAB 5400

Master i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling henvender sig til professionelle i sundhedssektoren. Teoretisk perspektiv på sundhedssektorens kompleksitet fra brugerniveau til det politisk-administrative niveau. Kompetence til at analysere, evaluere og udvikle praksis. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – august 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 60.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

INFORMATIONSTEKNOLOGI 2400

Master i informationsteknologi, linjen i it, kommunikation og organisation (MIKO) styrker tekniske og organisatoriske kompetencer i forbindelse med kommunikation og formidling i og mellem organisationer. Inddrager ict og interaktive www-applikationer i formidlingen. Udbydes kun som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning med seminarer

Pris: 10.000 kr. pr. modul

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

INFORMATIONSTEKNOLOGI 2402

Master i informationsteknologi, linjen i Multimedier introducerer multimedier ud fra humanistiske og teknisk-/naturvidenskabelige aspekter: design, produktion, æstetik, brugergrænseflader og hypermedier. Supplerer nuværende kompetencer med multimedieaspekter. Udbydes kun som enkeltfag. Udbydes under it-vest.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning med seminarer

Pris: 10.000 kr. pr. modul

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

INFORMATIONSTEKNOLOGI 2404

Master i informationsteknologi, linjen i Software-konstruktion. Fokus på en teoretisk, analytisk, metadisk og praktisk indsigt i softwarekonstruktion. Udbydes kun som enkeltfag. Udbydes under it-vest.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning, aften og weekend

Pris: 7.000 kr. pr. enkeltfag

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

KRYPTOLOGI 5820

Master i kryptologi behandler moderne metoder til kryptering og anvendelse af kryptering, f.eks. digital signatur. Det samlede omfang er på ét årsværk fordelt over fire semestre på deltid og omfatter den nødvendige matematiske baggrund for at konstruere krypteringsmetoder og analysere deres sikkerhed. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – august 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 42.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

LANDSKABSANALYSE 5460

Master i kulturmiljø og landskabsanalyse henvender sig til personer med kulturmiljø og landskabsforvaltning som sagsområde. Fokus på begreber som natursyn, landskabsopfattelse og kulturmiljø. Interessekonflikter i landskabet belyses. Med tværvideenskabelig metode analyseres nutidslandskabs historie. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – august 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 50.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

MATERIALEVIDENSKAB 5640

Master i Material Science fokuserer på den nyeste forskning inden for materialevidenskaben, f.eks. nanoteknologi, nanooptik, viden om nye materials muligheder og strukturer samt materialekarakterisering. Deltagerne bliver i stand til at anvende naturvidenskabelige metoder i materialeundersøgelser. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – januar 2008

Weekendseminarer

Pris: 40.800 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

MEDIEVIDENSKAB 5590

Master i internetkommunikation. Integration af internet i virksomheders og institutioners kommunikations- og mediestrategier. Internettets betydning for institutioners og virksomheders komplekse kommunikationsrelationer. Værktøjer til analyse af mediebrug, udarbejdelse og implementering af kommunikationsstrategier. Uddannelsen er under godkendelse.

Varighed: september 2005 – august 2007

Seminarer fredag/lørdag og internet

Pris: 100.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

MILJØ OG ENERGI 5750

Master i miljø- og energiret. Fokus på miljø- og energispørgsmål. Uddannelsen skal sikre en generel indsigt i forvaltningsret, kommunalret, konkurrenceret og EU-ret og kvalificere den studerende til selvstændigt at kunne analysere og vurdere miljø- og energiretlige problemstillinger. Uddannelsen er under godkendelse.

Varighed: februar 2006 – januar 2008

Seminarer

Pris: 100.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 15. november 2005

MUSEOLOGI 5410

Master i museologi. Tværfaglig uddannelse. Fokus på international museologi, kulturarvsspørgsmål, kulturpolitik, museumsledelse, organisation, markedsføring, formidling og udstillingsæstetik. Deltagerne udstyres med centrale metodiske redskaber og strategier for implementering i det daglige museale arbejde. Modul 2 og 3 udbydes.

Varighed: september 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 12.500 kr. pr. modul

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

RETORIK 5440

Master i retorik og formidling. Teoretisk og praktisk kommunikationsuddannelse. Effektive skriftlige og mundtlige fremstillings- og udtryksformer, genre og medieteorier, argumentations- og tekstanalyse (af f.eks. storytelling), krise og interkulturel kommunikation, kulturteori og -analyse. Modul 3 udbydes. Forudsætning: Modul 1 og 2.

Varighed: september 2005 – januar 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 15.000 kr. pr. modul

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

5420 SUNDHEDSANTROPOLOGI

Master i sundhedsantropologi henvender sig til sundhedsrelaterede faggrupper. Teoretiske og metodiske redskaber til at analysere sociale og kulturelle aspekter ved forebyggelse, sygdomsforløb og -behandling, samt menneskers dermed forbundne adfærd. Indeholder et mindre feltarbejde. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – august 2007

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 60.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SAMFUNDSVIDENSKAB 5720

Master i social integration er for personer med en teoretisk interesse for udvikling af socialt arbejde. Den indeholder moduler om social- og organisationspsykologi, social inklusion og udvikling, dokumentation og videnskabsteori samt valgfrie moduler og målrettede arbejdsfelter. Udbydes også som enkeltfag.

Varighed: september 2005 – august 2007

Seminarer a 2 dage

Pris: 44.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

SYGEPLEJE 5130

Master i klinisk sygepleje retter sig mod højt kvalificerede funktioner i praksis og sætter deltagerne i stand til at udøve, formidle og implementere forskningsbaseret sygepleje. Den studerende udvikler akademisk kompetence i relation til at medvirke i og gennemføre kliniske projekter.

Varighed: september 2005 – august 2007

Seminarer a 2 hverdage

Pris: 52.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. juni 2005

DIPLOMUDDANNELSE

INFORMATIONSTEKNOLOGI 2401

Diplomuddannelsen i it, softwarekonstruktion. Giver analytisk og praktisk indsigt i informationsteknologi. Centrale emner: programmering, softwaredesign, programmeringsværktøjer, algoritmik og datastrukturer, analyse og design, sprogteknologi mv. Udbydes kun som enkeltfag. Udbydes under it-vest.

Varighed: september 2005 – august 2006

Seminarer, fjernundervisning

Pris: 3.500 kr. pr. enkeltfag

Ansøgningsfrist: 1. juni og 1. november

90,48 PROCENT KLOGERE MED KINESISK TÆNKEHAT

AF HANS PLAUBORG

Georg Gearløs bruger en, når han virkelig har brug for at tænke nyt og stort på værkstedet i Genistræde 117. Og i Kina bliver den tilsyneladende også brugt til at opnå et forspring i det hastigt ekspanderende videnssamfund.

Vi taler naturligvis om tænkehatten, hatten, der kan forvandle sinker til genier og gøre genier endnu klogere.

Som det vil være Anders And-læsere bekendt, består Georg Gearløs' hat af en fuglerede, hvor tre fugle hjælper den geniale opfinder, når han er gået i stå, og Lille Hjælper ikke er til nogen hjælp. Kinesernes udgave af tænkehatten er noget mere avanceret. Det kan cand.mag. Jesper Zeuthen, der er uddannet på Østasiatisk Afdeling på Aarhus Universitet, tale med om. På sin 21-års fødselsdag i 1996 fik han nemlig en af slagsen foræret af en ven, der havde optrådt med den i en kinesisk tv-reklame.

KLOGERE MED TO DECIMALER

– Jeg studerede på det tidspunkt i Tianjin, og måske fik jeg den, fordi jeg ikke studerede flittigt nok, fortæller Jesper Zeuthen.

Hatten, som snarere er et pandebånd med metaldimser på, kan ifølge teksten på hatteæskens lidt af hvert. For eksempel loves der højt og helligt, at hvis man som skoleelev går med hatten i 5-10 minutter hver dag i to år, bliver man gennemsnitlig 90,48 procent klogere end kammeraterne.

– Man ser også nogle slipseklædte mænd, der med navns nævnelse fortæller, hvor meget klogere de er blevet til mate-

matik og engelsk.

Alle tal i procent er angivet med to decimaler, siger Jesper Zeuthen, som endnu ikke har kunnet tyde sig frem til, hvad den medfølgende olie skal bruges til.

MASKINE MOD HOVEDPINE

Kineserne er ifølge Jesper Zeuthen vilde med den slags maskiner, der kombinerer vestlig videnskab og traditionel kinesisk tankegang.

– Jeg tolkede engang i Aalborg, og der var der en kineser, som stod og solgte en meget mystisk maskine med nogle yin og yang-tegn på. Den var beregnet til folk med hovedpine, fortalte han. Hvis man brugte maskinen, ville hovedpinen gå væk. Jeg spurgte forsigtigt, om der ikke skulle gå lidt tid, men det afviste han meget bastant. Hovedpinen ville forsvinde lige med det samme.

Når Jesper Zeuthens kinesiske tænkehat ikke lever livet rundt om på diverse udstillinger, ligger den i sin æske under hans seng.

– Jeg går ikke så meget med den, men forhåbentlig kan den afgive lidt karma fra sin plads under sengen.

FOTO: JESPER ZEUTHEN